

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN PENTRU SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

Apare la 10 a fie-cărei luni.

DIRECTOR: Dr. CORN. DIACONOVICH.

Anul I.

Sibiu, 10 Iulie 1899.

Nr. 7.

Industria noastră de casă.

Sute și mii de ani industria noastră de casă a fost singură, care ne-a dat îmbrăcămintea și alte multe obiecte necesare în economia casei. Ea a fost până acum și susținătoarea portului național. Aceste fiind adevăruri incontestabile, nu vom mai insista asupra lor; vom discuta însă starea actuală a industriei noastre de casă și în legătură cu ea și starea prezentă a portului național.

Atât industria noastră de casă, cât și portul național sub ochii noștri trec printr'o schimbare semnificativă, care nu trebuie scăpată din vedere; cu atât mai mult, pentru-că de această schimbare sunt pendente chestiuni economice, și peste tot românesci, de prima importanță.

Societatea cultă dela orașe și sate, puținii comercianți și meseriașii ce-i avem au părăsit aproape cu desăvârșire portul național și puținele obiecte, produse ale industriei de casă, ce se află încă adăpostite în casele lor, am pute dice, că nu mai numără în raport cu mulțimea lucrurilor de proveniență străină; iar câte un costum național, ce se arată din când în când la petrecerile românesci, de asemenea își pierde aproape toată însemnătatea, devenind un picur de apă în mare. Părăsirea portului național a avut ca urmare părăsirea industriei de casă și cu ea deodată îngroparea multor interese economice, și în genere românesci.

Pe urma societății culte vedem acum pășind și masa puternică a națiunii noastre, poporul țeran.

Desvoltarea rapidă a industriei mari și avântul ce comerțul a luat în deceniile din urmă, sunt, fără îndoială, cauza principală a noii direcțiuni. Materiile ieftine, ce fabricile mari produc, și mijloacele de comunicațiune atât de perfecte, le respândesc în toate colțurile lumii, scot tot mai mult din us materiile de industrie de casă și fac, ca aceasta să lăncezească, să fie părăsită și pe urmă îngropată.

În locul materiilor de cânepă, in și lână, odinioară lucrate exclusiv la casă, ași în mare parte se folosesc materii exotice de bumbac și de lână. La început se cumpăra numai bumbac tors și se țesea la casă în amestecare cu tort de cânepă; acum se cumpără și jolgiu și cartoane gata, iar ca mâne vom ajunge să vedem industria de casă cu totul părăsită, dacă nu vom lua măsuri pentru înlăturarea răului. Dar, durere, măsuri de îndreptare nu se iau, și cu deosebire la noi în Transilvania și Ungaria, aproape de loc. Adevărat, că în România lipsele armatei se acoper în mare parte cu materii țesute de femeia română și postavul se fabrică în țeară. Adevărat, că regina însași a protejat și încurajat prin exemplul său portul național și prin aceasta și industria de casă; dar numai cu aceste mijloace nu se poate pune stavilă răului. La noi nu se face nici atâta, ca să se împiedece decadența industriei de casă; puținele expoziții mai mult locale n'au putut și nu pot să dea lucrului altă față. Țeranca vede că orășenele și în parte mare și femeile mai culte și mai cu stare de pe la sate s'au înstrăinat cu desăvârșire de industria de casă și cumpără toate deagata. Și fiindcă deoparte exemplele atrag, de altă parte e mult mai comod a nu mai lucra cânepa, inul și lâna, când la tot pasul se îmbiu materii gata, ieftine și „mai frumoase“ (dar netrainice) — sub presiunea acestor împregiurări țerancele sunt ademenite a părăsi tot mai mult industria de casă, făcându-ne tributari străinilor, și cu chipul acesta pierderile, ce economia noastră națională îndură, sunt necalculabile; pentru-că fiecare familie se păgubesc în modul acesta an de an cu deci și chiar sute de fiorini, iar în total pagubele se urcă la milioane.

Constatând pierderile noastre mari și pe terenul industriei de casă, fără a ne pute despăgubi deocamdată pe alte căi, dela sine ni se impune întrebarea: ce trebuie să facem pentru

promovarea ei? *chestiunea aceasta trebuie studiată.* Dar și până atunci nu vor fi, credem, de prisos unele indigitări, drept puncte de orientare, și anume:

1. Să se înființeze reuniuni de femei în toate comitatele, poate mai bine după teritoriile, ce ocupă despărțemintele Asociațiunii; ele să-și pună ca devisa protejarea și înaintarea industriei de casă. Pentru-ca să poată lucra mai cu succes, fiecare din aceste reuniuni ar trebui să consistă din subreuniuni. În aceste reuniuni li s'ar da ocaziune damelor culte să se ocupe cu chestiuni de valoare neperitoare și ar pute aduce cele mai bune servicii neamului.

2. În toate școalele noastre superioare de fete să se introducă rězboiul; dacă se poate și furca de tors cu roată. Întroducerea acum de curând a rězboiului în școala civilă a Asociațiunii este de un bun augur pentru industria noastră de casă.

Ce s'a făcut din partea Asociațiunii, trebuie să se facă și din partea autorităților celorlalte școale superioare de fete.

Damele noastre culte trebuie să năzuiască a pătrunde în firea chestiunii, a încuraja silințele profesoarelor, a escita și nutri zelul școlărițelor, punând premii pentru cele ce se vor distinge. Numai astfel industria noastră de casă își va avé cu timp — să dăcem așa — ângerii săi pădători și apărători.

3. Trebuie să căutăm a studia fără amânare modul de a introduce la țrance requisitele cele mai practice pentru lucrarea cânepii, inului și lânii: furci cu roată, rezboaie mai spornice, mașini de cusut, ș. a. Pentru-că numai cu chipul acesta se vor pute produce cu înlesnire materii mai bune, și va fi posibil a sta în fața concurenței năvalnice a industriei mari.

4. Pentru studiarea torsului și țesutului cu mașini perfecționate să se trimită bursiere în diferite țeri, ca cu timp să avem puțința de a pune industria de casă pe terenul reclamat de împregiurările tot mai grele în cari trăim, și ca cu timp să ne fie și noue dată posibilitatea a înființa fabricii de scărmanat, de tors, de țesut, ș. a.

Numai astfel, — în cazul când pentru industria de casă terenul ar deveni tot mai ângust și împregiurările mai neprinoșoase, — am avé fabricile noastre cu lucrători români, din cari ne-am trage articolele de trebuință, fără a fi vecinic tributari la toată lumea.

S.

Conturi curente.

(Teorie și praxă).

Între afacerile, cari se încheie de comun de 2 ori la an (semestral), numărăm și conturile curente. Această împrejurare m'a îndemnat a scrie acum articolul present ca actual, căutând a descrie pe scurt calculările și contările împreunate cu purtarea acestui ram de operațiune.

Sub cont curent înțelegem consemnarea pretensiunilor și datoriiilor noastre, specificate separat pentru fiecare persoană, cu care avem afaceri mai multe. Pentru toți aceia, cu cari avem transacțiuni rari, deschidem un cont colectiv numit „*pro diverse*“. Evidența aceasta se ține în registrul *Salda-Conti*.

Conturile curente sunt usitate atât în comerțul cu mărfuri, cât mai ales în afacerile de bancă. Fiecărei persoane îi deschidem un cont (o socoteală ce se poartă pe 2 pagini, cari stau față în față, folio) și o debităm în partea stângă pentru tot ce ne datorește, iar pe partea dreaptă o credităm pentru pretensiunile sale. Deasupra contului se scrie numele sau firma la care se referă și domiciliul; în marginea stângă, lângă nume, se însemnează sau e tipărit *Debit*, în partea dreaptă *Credit*. Tot peste text se notează și condițiunile, procentul, eventual acoperirea și maximul creditului.

Pentru însemnările și calculările, ce se cuprind în conturile curente, fiecare pagină are cam următoarele rubrici: dată, text, scadență, zile, numeri și sumă. La ori-ce introducere în debit sau credit trebuie dat răspuns la întrebările de sus, la unele imediat, la altele până la încheiere sau până la calcularea contului curent. Dacă încheierea consistă numai în aflarea saldului de capital, unele coloane devin superflue.

Pentru începerea unei relații de cont curent trebuie ca un comerciant sau o bancă să se adreseze către alt comerciant, fabricant, bancă, cu o cerere în sensul acesta. Răspunsul favorabil cuprinde de regulă și condițiunile, pe cari instituttele mari de bani le au tipărite, adaugând eventuale condițiuni speciale. La începutul unui cont curent trebuie stabilite: garanția, ce se recere pentru deschiderea contului, sau dacă se acordă un credit deschis (fără acoperire), maximul sumei; interesele pentru debit și credit în procente fixe sau o anumită cifră peste sau sub procentul de bancă (banca austro-ungară); provisiunea, curtagiul și alte spese; terminele pentru încheierea contului curent, etc.

Procentul poate fi egal pentru debit și credit (pro și contra), sau se poate fixa un procent pentru debit și altul pentru credit.

Provisiunea se fixează de regulă dela 1000 (promill = ‰) și se calculează numai dela partea mai mare, debit sau credit, din care se subtrage saldul, posturile libere și acelea dela cari s'a calculat deja provisiunea, așa numitele posturi *franco*. Abateri încă se fac; uneori se socotesc și dela sald provisiune, altădată nu se compută de loc (model Nr. I).

Curtagiu (samsarie) ne compete dela pozițiile, cari recer intervenirea unui samsar, chiar și dacă le-am efeptuî noi; fără considerare dacă sunt de debit sau de credit, adecă cumpărare sau vîndare de efecte, devise, etc.

Întroducterile în cont curent — debitările și creditările — ar fi să se facă pe basa corespondențelor primite și a copiilor scrisorilor trimise și de și; în praxă însă arareori se întemplă astfel, ci în cele mai multe casuri se întroducte la contabilitatea simplă din prima-nota (memorial), la contabilitatea duplă italiană din cassa și prima-nota, iar la contabilitatea franceză din jurnal.

Când facem încheierea conturilor curente, trebuie să întroductem interesele, provisiunea, curtagiul, spesele, etc. prin prima-nota sau jurnal în maestru, pentru a sta în consonanță cărțile de cont curent cu contul, ce le represintă în maestru, prin următoarele contări: *Interese de cont curent* — la *Cont curent* pt. interese conveninde comitenților nostri fl. . . . ;

și *Cont curent* — la *Interese de cont curent* pt. interese în favorul nostru fl. . .

În scopul acesta se face la fiecare încheiere (semestru, an) un extras al saldurilor conturilor curente după salda-conti, trecându-se într'o rubrică saldurile de debit, în alta cele de credit și printr'o subtragere a părții mai mici se află saldul general al conturilor curente, care trebuie să dea aceeaș sumă ca și *Contul curent* sau *Contul Corespondenților* din maestru.

Într'un negoț mare, unde vin aceleași persoane de regulă tot ca cumpărători (debitori), altele ca furnisori (creditori, fabricanți, etc.), se pot purta 2 registre separate: unul al *Creditorilor*, altul al *Debitorilor*, și analog se poate ține în maestru evidența în 2 conturi osebite: *Debitori* și *Creditori*.

Cu ocaziunea încheierii conturilor curente, se trimite comitenților câte o copie din contul curent, numite și *extras de cont curent* sau simplu *conturi curente*, recercându-i a confirma într'un anumit termin exactitatea extraselor primite sau a-și face observările, ce ar avé.

Extrasele acestea au ca titlu, pe lângă firma comitentului, adaosul „în cont curent cu“ Încheierea este conformă cu a conturilor din salda-conti; sub liniile de încheiere se transpune în extras ca și în carte saldul pe partea opusă, extrasul se datează și se subscie. Se obicinuesce a se pune pe lângă acestea clausula *S. E. & O.* (salvo errore et omissione), adecă ne rezervăm a reveni asupra greșelilor sau omiterilor, ce s'ar fi strecurat.

Din întreagă manipularea conturilor curente, cel mai mare pond se pune pe calcularea intereselor.

Înainte de a vorbi despre metodele cunoscute pentru calcularea acestora, trebuie să deosebim conturile curente în 2 categorii:

1. *Conturi curente simple*, sunt acelea cari se folosesc între fabricanți și comersanți în negoțul de mărfuri, la cari de regulă nu se calculează interese, ci se trimite mai mult cu scopul de a se controla reciproc contările;

2. *Conturi curente compuse*, cele mai usitate în afacerile de bancă, la cari se socotesc interese și diverse competențe.

La categoria primă s'ar mai pute numără *conto mio* (*conto nostro*), ce-l deschidem unei firme din străinătate și-l purtăm în 2 valute (valuta indigenă și aceea a comisionarului) la care calcularea o face comisionarul, iar noi contăm numai rezultatul pe baza extrasului primit.

Calcularea intereselor s'ar pute face în salda-conti, și de acolo să se decopieze în extrasul, ce se trimite comitenților. Dar se poate face această socoteală direct în extras, care se copiază în copier și se introduce numai rezultatul în Salda-conti. Prin procedura aceasta am cruțat timpul pentru scrierea dublă a Țilelor și a numerilor, am cruțat cartea conturilor curente de corecturi sau stornări, ce trebuiau făcute ici colea, și cu toate acestea avem evidența necesară, dacă s'ar ivi reclame, scoțând din archiv copia extrasului expedit.

Pentru calcularea intereselor de cont curent avem 3 metode:

- Metoda progresivă (germână sau pozitivă);
- metoda retrogradă (franceză sau negativă); și
- metoda de scară (engleză sau hamburgeză).

1. *Metoda progresivă*. Se calculează la fiecare poziție din debit și credit Țilele dela scadența până la terminul de încheiere și se scriu într'o anumită coloană. Luna se compută în Germania și Austro-Ungaria de regulă cu 30 Țile; am văduț însă conturi curente din Viena și Budapesta, în cari erau socotite Țilele după calendar. Anul se ia în ambele casuri cu 360 Țile, adecă se folosește divisorul fix.

Posițiile ce decad după terminul de încheiere se *discontează per Țiua de încheiere*, socotindu-se Țile inderet dela scadența lor până la acel termin, iar spre deosebire de celelalte Țile, acestea se scriu cu roșu. Apoi se compută numerii de interese pe rând, multiplicând sumele singuratice de capital cu Țilele și dividând rezultatul cu 100. Atât pentru înmulțire — capitalul —, cât și productul — numerii de interese — se iau fără decimale, așa că tot ce este sub $\frac{1}{2}$ nu se consideră, iar dela $\frac{1}{2}$ (0.5) de unime se ia corectura de un întreg. Numerii la Țilele scrise cu roșu de asemenea se induc cu roșu. Când încheiem facem mai întâiu saldul numerilor roșii, care se scrie pe partea mai mică cu negru, iar dacă voim a balansa și numerii roșii, îi putem scrie dublu pe partea mai mică, odată cu negru și a doua oară cu roșu. Acum căutăm saldul numerilor negri, considerând și saldul numerilor roșii seriși negru, și-l trecem pentru egalare pe partea mai mică. Dela acest sald calculăm interese și le scriem pe partea mai mare a numerilor (veți modelul Nr. I).*)

Posițiile cu scadență *peste* terminul de încheiere se pot transpune neschimbate (nediscontate) în periodul următor, prin aceea, că înainte de încheiere le transportăm pe cele din debit în credit, pe cele din credit în debit, ca să nu influințeze asupra saldului, sau ceea ce este egal, mijlocim numai saldul lor și-l scriem pe partea mai mică, ca să se balanseze între

*) Toate 3 modelele practice, ce însoțesc acest studiu sunt copiate exact după originale din praxă. Autorul.

sine. După redeschidere le transportăm pe partea, unde se aflau la prima introducere.

Pentru calcularea provisiunii sau mai bine pentru a înlesni comitentului aflarea sumei dela care s'a calculat provisiunea, unele bănci înseamnă toate pozițiile scutite de provisiune cu *feo*, ceea-ce s'ar puté recomanda spre introducere generală. Altele pentru economie de timp nu mai notează scadența și nici n'au această rubrică în salda-conti și în extrase pe motivul, că cele mai multe contări au scadența odată cu datul, iar dacă totuși obvin poziții cu altă scadență, o înseamnă înainte coloanei de dîle.

Pe cât se pare de ușoară această metodă, nu se poate recomanda ca tot atât de practică; de aici se explică, pentru ce este folosită la așa de puține bănci.

2. *Metoda retrogradă*. Față de metoda progresivă presintă avantajii însemnate cea retrogradă, făcându-ne posibilă calcularea dîlelor și a numerilor în ori-ce timp, prin urmare înlesnind în mod însemnat încheierea conturilor curente pe un timp, când se adună atâtea lucrări. Și este greu de explicat, că se mai găsească deși puține bănci, cari se mai persiste pe lângă metoda progresivă.

La metoda franceză putem calcula dîlele și numerii imediat la fiecare introducere în cont-curent. Se ia cea mai veche scadență ca *Epocă*, iar dacă este nepractică pentru socotit, o altă dî potrivită, și se reduc toate scadențele următoare la aceea, adecă se discontează per epocă, calculând dîle dela scadența fiecărei poziții înderet până la epocă, și apoi numeri, ca la metoda progresivă. Aci suntem scutiți de numeri roșii, socotind și la pozițiile peste terminul de încheiere dîlele până la epocă. Numerii din debit represintă interese de credit, cei din credit interese de debit.

Astfel la încheiere *credităm pe comitent cu discontul pentru pozițiile de debit și cu interesele dela pozițiile de credit pe timpul dela epocă până la ziua de încheiere și vice-versa, îl debităm cu discontul pozițiilor de credit și cu interesele pozițiilor din debit dela epocă până la încheiere*.

La acelaș rezultat ajungem, dacă facem saldul brut al sumelor după ce am calculat numerii de discont ca sus, și dela acesta socotim numeri de interese pe partea mai mică a sumelor *pe timpul dela epocă până la încheiere*. Această procedură, după discontarea premersă își află următoarea explicare: dacă este debitul mai mare, atunci comitentul are să plătească interese, și fiind numerii de discont de debit pe partea creditului, astfel și numerii de interese dela sald, (când este mai mare debitul), vin în credit. Dacă este mai mare creditul, atunci numerii dela saldul brut al sumelor (bilanțul capitalului, cum se mai numește) vin adaugați în debit, lângă numerii de discont de credit. Stabilim acum saldul numerilor, care prin analogie se trece pe partea mai mică spre egalare, și tot aci se calculează și interesele dela el.

Urmează socotirea provisiunii, curtagiului, speselor, etc. ca și la metoda progresivă (veți model Nr. II).

3. *Metoda de scară*, deși este în anumite condițiuni cea mai corectă, totuși în praxă se folosese la noi foarte rar sau de loc. Neglijarea aceasta

se poate motiva în parte cu împrejurarea, că nu se pot socoti în cont interesele după această metodă, ci trebuie folosită o foaie separată, care se alătură la extrasul de cont.

Pentru această socotire avem lipsă cam de următoarele coloane: caracterul poziției (debit sau credit), suma, timpul de interese, zile, numeri de debit și în fine o coloană pentru numeri de credit.

Începem cu scadența cea mai veche, însemnăm în coloana primă un D. sau un C. (după cum este suma luată din debit sau din credit), în coloana următoare suma, în a treia scadența și după ea în acelaș rând cea mai apropiată scadență, fără considerare dacă este în debit sau credit; calculăm zilele dela o scadență până la cealaltă în coloana respectivă și apoi numerii în coloana corespunzătoare sumei. Scriem acum suma scadenței a doua cu caracterul ei sub suma dintâiu și le adunăm dacă sunt de acelaș caracter sau subtragem pe cea mai mică din cea mai mare, dacă sunt diferite, și dăm rezultatului caracterul celei mai mari. Dela această sumă calculăm interese dela scadența postului al doilea până la următoarea cea mai apropiată scadență ș. a. m. d.

Astfel procedem până la cea din urmă poziție, și dacă s'a trecut peste terminul de încheiere, discontăm saldul, calculând numerii dela cea mai din urmă scadență până la ziua de încheiere. Acești numeri au caracter contrar sumei, dela care s'au calculat, deci se scriu în coloana creditului, dacă saldul este de debit și vice-versa. Apoi se adună numerii de debit și de credit separat și se face saldul, care se trece pentru încheierea numerilor pe partea mai mică. Dela saldul numerilor se calculează interese cu caracterul părții mai mari de numeri, cari se scriu sub saldul capitalului și se adună, dacă sunt de acelaș caracter, sau se subtrag dacă sunt contrari.

Metodele de până aci cu acelaș procent în debit și credit sunt cele mai rare. În cele mai multe casuri avem un procent în debit și altul în credit, cari încă variază în decursul unei perioade (dela o încheiere până la alta).

Pentru calcularea acestor conturi curente singura metodă corectă din punct de vedere matematic ar fi metoda de scară; cu toate acestea nici conturile curente cu procent diferit, nici cele cu procent schimbăcios nu se calculează la noi după această metodă, ci după epocă.

Se stabilește dela început, că dacă compet comitentului interese să se calculeze dela saldul numerilor cu procentul pentru credit, dacă e să se debiteze, cu procentul de debit.

Ceva mai complicată este calcularea conturilor curente cu procente schimbăcioase. Pentru a înlesni priceperea, ne închipuim că un cont curent început la 1 Ianuarie este de socotit cu 6% în debit și 4% în credit până în 25 Martie; din 25 Martie până în 30 Iunie cu 5 $\frac{1}{2}$ % în debit și 3 $\frac{1}{2}$ % în credit.

Discontăm toate pozițiile per 1 Ianuarie și facem într'una saldul brut al sumelor și-l notăm în text pe partea mai mică.

Nr. III. Cont curent retrograd, cu procente schimbăcioase.

„Furnica“, cassă de economii și păstrare, Făgăraș, în cont curent cu Wechselstuben-Aktiengesellschaft „Mercur“, Viena.

DEBIT

CREDIT

1897					1897												
Ian.	1	Sald	31	Dec.	Epocă	fl. 1375	—	Ian.	2	Pt. depunere în număr	2	Ian.	2	1	fl. 52	61	
"	5	Pt. cuponi și porto	5	Ian.	5	25	500	"	11	Cuponi	4	"	4	3	75	—	
"	30	Scris fonciar 5% și porto	30	"	30	300	1000	"	13	"	14	"	"		1236	15	
Febr.	8	Plata la Wiener Bankverein	8	Febr.	39	19	49	"	"	Mărci post. străine	"	"	14	174	3	50	
Apr.	5	Cuponi încasați	5	Apr.	95	535	562	"	"	Valute	13	"	13	136	1047	15	
"	27	Asemnare în giro	27	"	117	1170	1000	"	"	Valute asemnat de banca comerc.	13	Mart.	72	360	500	—	
"	29	Porto						"	Apr.	5	1	Apr.	95	15	16	—	
Maiu	1	"						"	24	Cuponi	26	"	116	2327	2006	15	
"	29	Plata la Länderbank	29	Maiu	149	894	600	"	"	Cuponi	27	"	117	23	20	40	
"	31	"	31	"	151	1812	1200	"	Maiu	29	Cuponi și câștig	31	Maiu	151	325	215	40
Iunie	30	Saldo de capital fl. 334-75	30	Iunie	181	606	—	"	"	Câștiguri	2	Aug.	trans pus		900	—	
		5% interese din $\frac{31}{12}$ — $\frac{26}{4}$				456	6	"	"	Mărci post.	29	Maiu		3	—	—	
		Transport	2	Aug.			900	"	"	Valute	"	"	149	2083	1394	88	
		$\frac{1}{8}$ % provisiune de fl. 2063-35						Iunie	28	Incasso	30	Iunie	181	96	52	61	
		Cuponi și câștiguri încas					2	"	30	3% interese din $\frac{26}{4}$ — $\frac{20}{6}$				274	2	28	
		Depeșe și spese					3										
		Saldo	30	Iunie			325										
							5817	fl. 7525	13								
									Iulie	1	Saldo	30	Iunie		fl. 325	—	
									1	1	Transport	2	Aug.		900	—	

S. E. & O.

Viena, 30 Iunie 1897.

Wechselstuben-Aktiengesellschaft „Mercur“.

N. N. m. p.

Luăm acum pozițiile din debit și credit până la 25 Martie, privindu-le ca și când ar fi independente de încheiat în acea zi, facem saldul brut al sumelor și calculăm numeri de interese pe 84 zile, îi adunăm la numerii din partea mai mică a sumelor, fără a-i scrie, și facem saldul numerilor. Saldul acesta vine trecut la fine în coloana de numeri pe partea cea mai mică cu explicarea 6% din interese $\frac{1}{1} - \frac{25}{3}$ dela Nri... (în debit), sau în credit: 4% interese din $\frac{1}{1} - \frac{25}{3}$ dela Nri... Interesele se introduc în coloana de sume (veți model Nr. III).

În modul acesta continuăm și în periodul următor: dela saldul brut al tuturor sumelor calculăm numeri de interese pe 179 zile (din $\frac{1}{1} - \frac{80}{6}$ și-i introducem pe partea mai mică a sumelor. Apoi facem saldul general al numerilor, care se scrie pe partea lor mai mică, unde se calculează și interesele. Se face saldul sumelor și se încheie contul curent.

Saldul se transpune în contul nou la redeschidere pe partea opusă, se datează și se subscrie. Apoi se copiază și se expediază comitentului.

Dacă relațiunile de cont curent se continuă, saldul se transpune în contul nou, iar dacă încetează sau dacă contractul cere să se achite la fie-care semestru, se reaceară comitentul la îndeplinirea angajamentului.

I. Vătășan.

BCU CLAJ AGRICULTURĂ library Cluj

Starea sămănăturilor.

În *Ungaria*, pe basa rapoartelor oficiale sosite până la 30 Iunie a. c. dela referenții stabili, ministerul de agricultură a făcut un expozeu, din care dăm următoarele: Cu toate că și în pătrarul al treilea al lunei Iunie în multe părți a fost timp nefavorabil, grindină, neguri și furtuni cu rupere de nori, totuși se constată, că în genere umblarea timpului până la 2 Iulie a fost mai favorabilă, decât în perioada din urmă despre care s'a raportat. La 2 Iulie s'au pornit ploii în întreagă țara, cari nu numai au împiedecat secerișul deja început, ci în singuratic locuri au causat și pagube. Rugina, precum se speră, nu va pricinui pagube chiar așa mari, dupăcum era temerea. Mai mult a suferit grâul și orzul, iar ici-colea și ovésul; nu însă și secara. Timpul nouros cauzează și acum îngrijire, cu toate că se poate spera, că soiurile de bucate, ce se coc mai târziu, nu vor suferi așa mult ca până acum, după-ce formarea grăuntelui în genere s'a arătat multămitoare. Tăciunile a făcut pagube considerabile în grâu și orz nu numai în comitatele de pe Alföld, ci și în alte comitate ale țerii. În zilele din urmă a bătut grindina în comitatele: Csanád, Torontál, Bács-Bodrog, Baranya, Háromszék, Solnoc-Dobăca, Szabolcs, Vas, Békés, Timiș și Selagiu. Neguri au fost în mai multe locuri, cu deosebire în cele trei zile din urmă ale lui Iunie. Ploile cu ruperi de nori au causat pagube mai multe sau mai puține în părțile muntoase ale

terii, în comitatele Selagiu, Sáros, Ung, Solnoc-Dobăca și Făgăraș. În comitatul numit la urmă au exundat riurile de munte și au inecat locurile mai așezate. Au stricat sămănăturilor și viermii și bureții. Dar cu toate aceste în genere starea de acum a agronomiei este mai favorabilă ca în timpul dela 10—20 Iunie. Ar fi totuși de dorit ca în interesul secerișului să urmeze timp uscat. În locurile năsiptoase și în mare parte a Alföldului s'au început deja.

Plantele de săpat, cucuruzul, cartofii și napii, cărora timpul ploios le-a priit, în genere se desvoaltă bine. Căratul nutrețului a fost împiedecat prin ploi, cari în multe locuri i-au cauzat stricăciune, inecându-l în brezde. În vii acum e timpul înfloririi; unde ploile au fost violente multe frunze au căzut de pe vițe. În genere însă dezvoltarea de până acum a viței de vie este îndestulitoare. Stropirea lor s'a efectuit deja. Peronospora se arată numai rar.

În privința calitativă recolta grâului corespunde așteptărilor, în privința cantitivă e abia mijlocie. Producțiunea *de grâu* se evaluează la 36—37 milioane centenari metrici, producțiunea de *săcară* la 11—12 mil., a *orzului* la 12.4 mil., a *ovėsului* la 10—11 mil. *Rapița* abia dă o producțiune mijlocie. *Cucuruzul* s'a îndreptat mult în cele 10 zile din urmă. *Păstăioasele* și *plantele de grădină* se desvoaltă bine, *meiul* asemenea, *cânepa* și *inul* timpuriu sămănat se desvoaltă frumos, bine se desvoaltă și *tăbacul*, cum și *napii de zahar* și *de nutreț*. *Trifoiul* și *lucerna* dau o recoltă bună. *Fânul de livezi* în multe locuri a fost plouat. Pe locurile de pășune crește iarbă tineră în urma ploilor, având vitele nutreț îndestul, în comitatul Sătmar multe pășuni au fost noroite, în alte părți, s. e. în ale Sibiului, fân e de tot puțin și pășunele tare slabe, din cauza puținelor ploi. Despre *vi* sunt știri favorabile din toate părțile. Recoltă de *poame* va fi mai numai în singurătate locuri ale Ardealului.

În *România*, conform rapoartelor oficiale înaintate de prefecti la începutul lui Iulie n. a. c., starea sămănăturilor și preste tot situațiunea agricolă este departe de a fi satisfăcătoare. Ce e drept în timpul din urmă a plouat în toată țara, în multe județe au fost chiar ploi abundente; cu toate aceste fânațele sunt pierdute în cea mai mare parte și pășunile puțin se vor îmbunătăți. Starea porumbului a dat mai spre bine în cele mai multe județe, viile încă n'au suferit din cale afară. Spicoasele în multe județe sunt compromise. Intre regiunile aceste se numără și Dobrogea.

Revista „*Amicul agricultorului*“ caracterizează astfel situațiunea agricolă: Epoca secerișului a început prin localitățile de șes ale țării. Dacă în unele localități, unde seceta a persistat, recolta spicoaselor este total pierdută; ea este destul de frumoasă și abundentă în alte localități mai favorisate de ploi și unde sămănăturile au resistat mai bine în contra secetei. Caracteristic este, că chiar în unele județe, foarte tare bătuite de secetă, cum Ialomița, Ilfov, Vlașca, sunt locuri cari vor produce 10 baniți la pogon, ba unele în Vlașca, chiar 2 chile la pogon. Se vede, că „dracu nu e așa

negru precum îl zugrăvesc oamenii“ . . . „Pesimiștii au alarmat lumea și toți vorbesc deja de crasă și de foamete; pecând anul acesta s'a făcut ceva grâu, peste formidabilele stocuri de anul trecut, și pecând recolta porumbului promise a fi aproape destul de frumoasă și destul de abondentă. Că ne-a lipsit iarba pentru vite, din nenorocire, este prea adevărat; dar s'au luat măsuri: Statul, Domeniile regale, Eforiile au permis pășunatul în pădure, au dat circulări pentru formarea frunzarelor, ba Statul a ținut la dispoziția cultivatorilor mici și mari 278 vagoane cu meu pentru a sămăna locurile de grâu întoarse sau acele unde n'a răsărit porumbul. Din 278 vagoane de meu, s'a constatat că n'a fost nevoie nici de jumătate pentru țerani. Recolta rapiței este cât se poate de săracă. Furtunile deslănțuite în zilele din urmă au făcut mare rău fructelor, scuturându-le pe jos și frângând ramurile încărcate“.

În *Rusia* starea recoltelor este nefavorabilă. În *Germania* și *Belgia* aspectul recoltelor cât se poate de mulțămitor. În *Francia* recoltele sunt satisfăcătoare; în pământurile ușoare au suferit de secetă. În *Anglia* perspectivele continuă a fi favorabile. În *Statele unite* producțiunea din anul acesta se evaluează la mijlocie, — aproape 187 milioane hectolitri.

Stațiune centrală de lăptărie. În legătură cu cele comunicate în numerii anteriori ai „Rev. Econ.“, privitor la *exportul de lapte la Constantinopol*, mai dăm următoarele: După ce chestia înscrierii vacilor necesare pentru producerea laptelui de exportat în comitatul Sibiiului a isbutit, o deputațiune în frunte cu vicecomitele Reissenberger s'a dus la ministrul de agricultură și după cum aflăm acesta s'ar fi declarat învoit, ca stațiunea centrală de lăptărie să se înființeze în Sibiiu.

COMERCIU.

Raportul camerei de comerț și industrie din Brașov, prezentat ministrului ung. de comerț asupra situațiunii economice din districtul ei în anul 1898*). Acest raport, de curând apărut în tipografia Ciureu din Brașov, consistă din următoarele părți: adresa, observațiuni, producțiunea brută, industria, comerțul, comunicațiunea și creditul, și se extinde pe 44 pagine. La *observațiuni generale* aflăm, că anul 1898 este socotit în privința economică în general între anii defavorabili de afaceri. Deși recolta a fost în general mai bună decât în 1897, totuși „pentru comerț și industrie nu a rezultat vre-un aliment mai bogat, deoarece țeranul sub presiunea recoltelor slabe trecute s'a cuțetat numai cum să-și acopere din profitul acestei ultime recolte bune pierderile și lipsurile de mai înainte, iar mijloacele nu i-au permis ca să-și procure lucruri noue pentru economia sa de câmp și de casă. Și când lipsesce puterea de cumpărare la clasa cea mai numeroasă a populațiunii sau când este slăbită,

*) De circumscripțiua acestei camere se țin comitatele Brașov, Făgăraș, Târnava-mare și Sibiiu.

efectele păgubitoare se arată mai întâi la meseriași și apoi în linie progresivă la comercianți și industriași“. Drept aceea activitatea comercială și industrială a trebuit să se misce în nesce limite foarte strimte, dacă nu cumva s'a redus chiar. Industria de export, care își dă silința a desface produsele ei în țerile balcanice, află acolo un teren aprig disputat cu deosebire de Germania. Este deci nevoie să se iee măsurile de lipsă pentru a nu pierde terenul și mai cu samă „să nu pierdem debușul tinărului și înfloritorului regat vecin România“. „De un interes tot atât de mare trebuie ținută *regularea definitivă a raporturilor noastre economice cu Austria*“. În ce privesce întemeierea de întreprinderi industriale mai mari, nu se signalează ceva de o importanță deosebită. Capital și credit se găesc în măsură abundantă și totuși spiritul de întreprindere nu intră mai temeinic în acțiune.

În cei 3 ani din urmă s'au anunțat, că încep industrii (ca industrii comerciale) nouă 2858, și că încetează 783 întreprinderi; dar numărul întreprinderilor, cari au încetat, trebuie să fie mult mai mare, pentru că mulți nu anunță schimbarea locuinței.

Agricultură.

Producțiunea brută în Țara Bârsei a fost în general satisfăcătoare. Ca lucru mai important se amintese, că în vara trecută s'a înființat cu sediul în Brașov o „*Asociațiune a societăților comerciale agronomice săsesci din țara Bârsei, ca asociațiune cu responsabilitate nelimitată*“, la care aparțin societățile comerciale agronomice constituite în același timp în Brașov și alte 9 comune din împrejurime. Scopul acestei întreprinderi este ca: prin înmagazinarea și vinđarea comună a produselor agricole ale membrilor și prin acordarea de împrumuturi asupra lor, să se obțină o vinđare cu prețuri mai bune și să se procure credit membrilor în condițiuni mai avantajoase. Această întreprindere are prospecte la un viitor frumos.

În comitatul *Târnavei-mari* și anume în ținutul Sighișoarei porumbul a dat recoltă mijlocie, grăul abia mijlocie, fân și otavă s'au făcut de ajuns. *Viile* au dat în unele locuri recoltă mijlocie, în altele nu s'a produs nimic; mustul și vinurile sunt greu de manipulat în urma efectelor stricăcioase ale filoxerei și peronosporei, de aceea ele nu se caută. Producțiunea de *hemeiu* a fost bună și s'a căutat bine. Cultura acestei plante câștigă în Sighișoara și giur din an în an tot mai multă însemnătate. În interesul *culturei* și valorării *poamelor*, cum și în interesul exportării acestora, secțiunea pomologică a reuniunii cercuale agronomice săsesci din Sighișoara desvoaltă mare activitate și poate arăta și succese. Producțiunea de vin de mere joacă acolo un rol mare. *Economia de vite* ocupă aici un loc însemnat. Vitele de Sighișoara se vând în toate părțile cu prețuri mari. Boala de porci a redus foarte mult numărul lor și multor economi le-a causat pagube foarte mari.

În părțile Cohalmului recolta cerealelor și cucuruzului n'a fost decât mijlocie. Sfecele de nutreț și zăhar s'au făcut multe; iar fân de trifoiu,

de mazărice și de livadă s'a făcut foarte mult, dar n'a avut mai nici o căutare. Recoltă *cănepii*, a cărei cultură în ținutul Cincului mare joacă un rol oare care, a fost indestulitoare, dar nu s'a căutat, din cauza mer-sului slab al afacerilor funăriei. Cultura poamelor se bucură și în acest ținut de o îngrijire tot mai mare. Poame au fost foarte multe, dar merele nu s'au prea putut conserva și astfel nici exporta. Deci s'a făcut vin de poame și țeranii se obicinuesc tot mai mult cu el, punându-l și la ospete și cu chipul acesta delăturând rachiul. Silvoriu s'a produs mult, dar prețul e foarte scăzut. Din părțile Agnitei se semnaleză, că ar fi de interes pentru dezvoltarea economică a aceluia ținut, ca să se introducă cât mai mult cultura de orz pentru berărie și cultura poamelor. În cercul Bulia-Biertan se recomandă o economie mai intensivă a vitelor. În anii răi săteanul se poate ajuta mult mai ușor din vite, decât din cultura bucatelor. În ținutul *Mediașului* afacerile de vin au fost slabe, recoltă puțină și calitate slabută; prețurile, la cari oamenii s'au ținut, au fost prea mari și au făcut imposibilă ori-ce vânzare. Societăți comerciale de vinuri din Mediaș au exportat mai multe sute de hectolitri; dar renumele comer-ciului de vin din acele părți încă a scăzut, de când unele case de vinuri indigene se ocupă cu falsificarea aceluia. Viile stau goale în cea mai mare parte, deoarece-ce filoxera le pustiesce fără cruțare și fără de a pute fi împiedecată.

În comitatul *Sibiului* și anume în cerc. Sibiului recolta diferitelor produse a fost cu 10—30% superioară celei din 1897. Grăului i-a stricat multe părți malura și seceta. Cultura poamelor ia avânt tot mai mare în acest cerc; poame au fost multe, dar neputându-se ține nu s'au prea căutat, ci s'a făcut din ele vin de poame. Merele și perele s'au plătit cu 2·50—5 fl. hl., prunele cu 1·50—4 fl. În cerc. Nocrichului recolta a fost cantitativ mai slabă decât în 1897, calitativ însă mai bună. Mere și pere au fost din abundență. În cercul Seliștei, cu excepțiunea grăului, recolta a fost bună; asemenea și în cerc. Sebeșului săsesc, unde și recolta poamelor a fost satisfăcătoare. În ce privește cultura viilor impregiurările s'au schimbat și aici foarte tare în paguba locuitorilor. În acest ținut vinicol filoxera și peronospora au început a strica mai cu putere de pe la 1895. În cești 2 ani din urmă în unele vii și anume, unde nu s'a făcut us de stropit, recolta a fost foarte slabă. Vierii trebuie să se obicinuiască a-și tracta în mod potrivit plantațiunile; altfel viile se vor pustii și aici ca și în alte părți; comer-ciul de vin s'a putut mișca numai în limite foarte înguste.

În comitatul *Făgărașului* recolta a fost în genere mai bună ca cea din 1897. Producțiunea de tutun poate fi privită ca bună mijlocie. Tutunul de pe un jugăr a fost evaluat la 167 fl. În *Șercaia* s'a înființat în 1898 o „societate de cereale și îmblătit a agronomilor sași din Șercaia, ca asociațiune“. Scopul ei este: îmblătirea în comun a produselor de câmp ale membrilor și desfacerea lor în comun cât mai avantajoasă, cum și promovarea intereselor economice ale participanților. Lemn de stejar, de cherestea și de foc au vândut numai 10 comune în preț de 453,838 fl., din cari singur Ticușul săsesc în valoare de 135,772 fl.

Industria.

În comparațiune cu alte părți ale țerii, circumscripțiunea camerei din Brașov posedă o industrie destul de dezvoltată. De vr'o 30 ani s'a dezvoltat o industrie mai mare provădută cu mijloace noue tehnice, care a făcut progrese frumoase, deși n'a putut încă ține pas cu dezvoltarea altor țeri culturale. Pe teritoriul orașului Brașov existau la 1870 numai 10 fabrici, ați sunt deja 40; în Sibiiu erau atunci 8, ați sunt 28. Și cât de repede s'ar fi înmulțit numărul lor, dacă la 1880 nu s'ar fi întemplat schimbarea foarte nefavorabilă pentru noi în privința vamală și comercială față de raporturile noastre cu România.

În 1898 s'au creat următoarele întreprinderi industriale cu motori: În Cislădie 2 torcătorii de lână, în Avrig o fabrică de sticlă, 3 mori cu abur și anume 1 în Gârbova, 1 în Cărpiniș și 1 în Daia, un atelier pentru măsărie cu motor de abur în Sebeșul săsesc și 1 ferestău cu abur în Ungra.

Privitor la situațiunea afacerilor unor fabrici industriale din circumscripțiunea camerei se constată următoarele: *Industria textilă* se bucură de o extensiune relativ mare. Fabricile de postav cele mai mari n'au fost mulțămite cu afacerile interne și proprietarii lor cer să fie împărțâșiți în măsură mai mare cu furnituri publice; dar afacerile de export în țerile balcanice s'au mișcat în limitele normale, deși concurența în acele părți devine tot mai aprigă. Meseriașii mai mici, cari lucrează mai mult articole de tîrg pentru trebuințele locale, se plâng. că desfacerea lor merge slab. Concurența cea mai mare li se face din partea comercianților străini de colportagiu. În Cislădie există 300 postovari; aici trecerea de la industria mică la ateliere de fabrici mijlocii se face în măsură îmbucurătoare, aplicându-se mașini moderne mănate cu motori electricei. Asociațiunea postovarilor din Cislădie și-a păstrat afacerile de export în Galiția. Asociațiunea aceasta a desfăcut la 90,000 bucăți de dimie în preț de 1,340.000 fl. Școala specială de țesut din Cislădie desvoaltă o activitate binecuvântată asupra acestei comune; din ea ies tot mai mulți tineri, cari după studii speciale în străinătate devin un razim puternic pentru dezvoltarea industriei, dându-i direcțiune nouă în multe privințe.

Fabricile de *pânzării de bumbac* din Sighișoara fac progrese țilnice. *Fabricile de pielărie* n'au avut an bun de afaceri. *Industria de lemn*, îndeosebi măsăriile întocmite cu vapor, au avut ocupațiune de ajuns. Societatea pentru industria de lemn din Rășnov a desfăcut cherestea cam 200 vagoane, dar cu prețuri reduse. Căutare mare au avut produsele fabricii de mobile din lemn încovoiat din Codlea. *Industria de mașine*, care se exercează în Brașov și Sibiiu în măsură mai mare, a fost destul de ocupată în anul trecut și cele mai multe produse le-a trimis în România și Bulgaria. Situațiunea *fabricațiunii de hârtie* a fost cu mult mai nefavorabilă ca pân' acum. *Industria de ciment* din Brașov a avut un export însemnat în România. *Fabrica de mărțuri de lut din Cristian* a avut un an de afaceri destul de bun. *Morile* din Brașov și cele cu vapor din comitatul Têrnavei-mari sunt mulțămite cu mersul afacerilor din anul trecut, cele din Sibiiu

au fost foarte nemulțămite din cauza concurenței ce le-a făcut și le fac produsele de morărie ale șesului celui mănos ungar. Rentabilitatea *industriei de spirt* — după un raport din comit. Têrnavei-mari — decade tot mai mult. *Berăria* are un debușeu restrins, mai numai local, stând în fața unei concurențe foarte intensive din partea berăriilor externe. În *fabricațiunea de salam* din Sibiu se observă oarecare scădere din cauza boalei neîntrerupte de porci. *Industria de zahar* (fabrica din Bod) a făcut afaceri bune; s'au exportat în România la 30,000 măji metrice. *Industria de petrol* a scăzut mult. Dacă această industrie nu va afla favoruri însemnate, de sigur va decăde total.

Multe ramuri ale *industriei mici* sunt în decadentă și merg repede spre descompunere. Atelierele se reduc din an în an, mai cu samă ale pânzarilor, funarilor, putinarilor, măsurilor de lădi, ploscarilor, căldărarilor, boboarilor, postovarilor, pălărierilor, argăsitorilor, curelarilor ș. a. Au dispărut aproape cu desăvârșire unele industrii mici, s. e. pintenăria, cureleria peptenăria, croitoria de bunde, pungăria, găitănăria, ș. a. Singur industria de construcțiuni și în special zidăria, lemnăria, lăcătușeria, tinichigieria, măsăria de construcțiuni și alte asemenea au avut o ocupațiune profitabilă în anul trecut. Tot așa s'a întâmplat și cu ramurile industriale, cari se ocupă cu producțiunea de substanțe alimentare. Micii industriași se plâng asupra „libertății industriale“, asupra concurenței ce li se face prin lucrările din casele de corecțiune, asupra colportagiului și a dării prea mari. Mijlocul cel mai important pentru îmbunătățirea situațiunii meserilor mici îl va forma de sigur generalizarea tot mai mare și mai extinsă a instrucțiunii speciale — școalele speciale de industrie.

„Prima asociațiune a curelarilor din Sibiu“ și „Asociațiunea de magazin din Brașov cu responsabilitate limitată“ au decis lichidațiunea în anul trecut. Din nou s'au înființat „Brassói bôriparosok szövetkezete“, „Prima asoc. a pălărierilor din Făgăraș cu responsabilitate limitată“ și încă o societate de pantofari în Brașov cu 15 membri. În Mediaș s'a fundat prima „Corporațiune industrială“. Câte una sau doue asociațiuni industriale se află în fie-care oraș de pe teritoriul acestei circumscripțiuni. În fruntea acestora merge reun. cetățenească din Sibiu, care pe lângă cursurile speciale întocmite deja pe lângă colecțiunea tehnologică, a mai adăus în iarna trecută încă un curs de monteur pentru electro-tehnică. La acest curs au participat 11 lăcătuși și 1 ceasornicar. Reun. industrială din Brașov a aranjat anul trecut o expozițiune industrială, la care au participat 130 exponanți și care a plăcut tuturor.

Comerciul.

Pentru *comercianții detailiști* anul expirat se poate număra între anii slabi. Plângerile acestora sunt îndreptate în contra agenților voiageri detailiști, în contra colportagiului și a abuserilor numeroase împreunate cu el; se mai aud plângeri și asupra mersului greoiu la pertractările judecătorești din unele localități și cer ca procedura pentru concursuri să se înăsprească.

Nemulțămiri produce și sistemul actual de dări. Comercianții de cereale din Brașov au avut un export însemnat de *orz de berărie* în Germania sudică; vite îngrășate s'au trimis mai cu samă pe piața Vienei. Spre orient s'au exportat următoarele articole: cherestea, zahar, apă minerală, acid sulfuric, celuloasă, sticlărie, ciment, cărămidării și mărfuri de piatră, lemnării și mobile incovoiate, produse ale industriei textile, mașini agricole, orz, fân, cânepă, cartofi, leguminoase, etc. Din România s'au importat: porumb, grâu, petrolu brut, lână, lemn de construcțiune, pesci, piei nelucrate mari și mici, leguminoase, orz, fer vechiu, etc.; apoi: oi, capre, miei, produse de lăptărie și produse animalice brute. Pentru a puté exploata în măsură mai mare și cu mai mult succes, este de lipsă să se formeze societăți de exportatiune, indeosebi din partea industriașilor mijlocii și mici. Ce nu pot face ađi singlariciei, vor face negreșit mâne cu puteri unite.

Comunicațiunea.

În anul trecut s'au terminat și pus în exploatare: calea ferată *Sighișoara-Agnita, Daneș și Mălâncrog*. S'a lărgit stațiunea din Brașov și Sibiiu. Asupra *poștei și telegrafelor* nu s'au făcut împărtășiri mai însemnate. În ce privesce *rețeaua telefonică* este dorință generală să se scadă taxa lunară de abonament dela 5 fl. la 4 cel puțin, iar orașele Brașov și Sibiiu să fie luate în rețeaua telefonică interurbană.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Anii slabi 1897 și 1898 au avut ca urmare o urcare a cererii de credit atât la săteni cât și la orașeni. Institutele de bani au fost necesitate să observe oare-cari reserve la acordarea creditului. Comerciantul și industriașul mai cu dare de mână în genere își poate acoperi trebuințele fără a plăti banii prea scump; dar în localități mici se pot căpêta adesea numai bani cu 8%. În circumscripțiunea acestei camere sunt institute de credit în număr de ajuns, nu numai în orașe, ci și în sate sistem Raiffeisen; de toate erau la începutul anului 1898 105 institute de bani, dintre cari 22 societăți pe acțiuni și 83 asociațiuni. În 1898 s'au înființat în total 8 asociațiuni, toate cu responsabilitate nelimitată. Cu sediul în Sighișoara s'a fundat o nouă societate pe acțiuni; iar reuniunea veche de avansuri din Făgăraș s'a transformat în societate pe acțiuni.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiiu, 5 Iulie 1899.

Cel mai surprindător eveniment în decursul periodului expirat a fost urcarea etalonului oficial al Băncii germane cu o jumătate procent, și anume scontul la $4\frac{1}{2}\%$, iar dobânda lombardelor la $5\frac{1}{2}\%$. Această măsură a surprins bursele și lumea financiară, cu atât mai virtos pentru că

Banca germană nici când nu și-a schimbat etalonul în luna Iunie, cu excepția anului 1877, dar și atunci nu l-a urcat, ci l-a redus.

Deși ne-am obicinuit a privi în Germania „osia“, în jurul căreia se învârtesc întreaga lume financiară din Europa, totuși urcarea etalonului a avut numai un efect efemer asupra burselor externe, știut fiind că situațiunea financiară a Băncii germane este mai favorabilă decât în acelaș period al anului expirat, dispunând ea de o rezervă în bilete libere de dare în suma de o sută cincizeci milioane marce. Această măsură n'a fost deci decât un act de precauțiune al băncii și un memento față de cererea crescândă a creditului folosit pentru întemeierea continuă de întreprinderi de tot soiul, cari luând dimensiuni prea mari, ușor ar pute avea urmări fatale. Publicul german, lacom după o dobândă mai mare, nu-și mai plasa capitalul în efecte cu dobândă fixă, de un timp scurt însă, sătul fiind de fluctuațiunile mari ale acțiunilor industriale, își îndreptează din nou privirea asupra acelor efecte sigure; dovadă subscripțiunea deplin reușită, deși cu un curs scăzut, a împrumutului saxon de 80 milioane marce.

În Austro-Ungaria criza de lungă durată a încetat deja. Pactul între statele dualistice s'a încheiat și prin acest aranjament s'au pus primele baze ale unei dezvoltări financiare liniștite în ambele jumătăți ale monarchiei. Deja se și observă începutul unei activități mai intensive din partea băncilor fruntașe, punându-se în perspectivă urcarea capitalului de acțiuni prin emisiuni nouă cu scopul de a mări resursele trebuincioase pentru întreprinderi industriale. Așa de exemplu „Banca de credit austriacă“ își ține astăzi adunarea generală extraordinară cu scopul de a urca capitalul de acțiuni dela 40 la 50 milioane fiorini.

La bursa din *Viena*, ca și în raportul nostru trecut, n'avem de remarcat vr'un deosebit progres. Lipsa de numerar se tot simte încă, așa că primele acceptate de ale băncilor nu se pot esconta sub $4\frac{5}{10}\%$. La centrala băncii austro-ungare din Budapesta s'au prezentat numai în 2 Iulie a. c. spre reescomt cambii în sumă de $4\frac{1}{2}$ milioane fl., iar la cea din *Viena* reescomptul aceleiași țile se cifrează la $5\frac{3}{10}$ milioane. Acțiunile de transport în genere au suferit în urma recoltei slabe a României; asemenea au suferit o reducere a cursului acțiunile căilor ferate de stat de sud. Mai căutate sunt acțiunile băncilor, cu deosebire ale celei austriace de credit. Fondurile își mentin cursul cu toate că se fac puține afaceri.

În *Berlin* tendința bursei este fermă cu toată urcarea etalonului. Acțiunile băncilor au fost mai căutate, obținând un curs urcat. Efectele montane încă s'au recules. Dintre rente cele mexicane au fost mai preferite. Cele spaniole au fost mai slab căutate din cauza turburărilor din *Barcelona*. Discontul privat $3\frac{7}{8}\%$.

În *Paris* scirile neliniștitoare din Spania și Belgia au slăbit tendința bursei. Cu deosebire rentele spaniole au fost negleșe. Rentele române sunt mai căutate.

În *Londra* tendința bursei este rezervată în urma scirilor din *Transvaal*. Tîrgul în genere e apatic, prelângă cursuri reduse.

În *București* tirgul a rămas ferm. Ploile din cursul săptămânei trecute au ameliorat situațiunea. Rentele cotează o mică urcare. Tirgul acțiunilor a fost mai bine dispus. Banca României și-a ținut în 21 Iunie a. c. adunarea generală, fixând dividendă la fr. 12·81¹/₄ de fie-care acțiune de 150 franci vărsați. ☉

CRONICĂ.

Concurs. La institutul „*Detunata*” din Bucium este de ocupat postul de contabil al II-lea în mod provisor dela 1 Septembrie st. n. a. c. până la 15 Octobrie 1900, pe lângă salar lunar de 30 fl. v. a. Condițiunile sunt: absolvirea școalei comerciale, sau praxă de contabilitate de cel puțin un an la vre-un institut de credit. Cererile să se subștearnă cel mult până la 5 August a. c.

*
„*Berzovia*”, institut de credit și economii în Jidovin, pe baza statutelor statorite prin adunarea generală din 7 Maiu a. c. a fost înregistrată de tribunalul reg. din Lugos cu decisul Nr. 5859 din 31 Maiu a. c. cu firma: „*Berzovia*, institut de economii și credit societate pe acții”. Capitalul social e de 70,000 coroane, împărțit în 1400 acțiuni à 50 coroane.

*
O nouă societate comercială pe acțiuni s'a constituit în Verendin din comitatul Caraș-Severin, sub firma „*Verendineana*” cu un capital social de fl. 2000.— (400 acțiuni à fl. 5.—). ~~President~~ al direcțiunii este d-l *G. Ionescu*, iar secretar dl *G. Velescu*. ☉

*
National-Bank, societate pe acțiuni constituită în luna lui Martie a. c. în Brașov, și-a început activitatea în 6 Iunie a. c. n. ☉

*
Calcularea obligatorie în coroane. Intre legile pactului încheiat între cele două guverne se află una și ce privesce calcularea obligatorie în coroane, care va intra în vigoare, probabil, la 1 Ianuarie 1900. Pentru comercianți dispozițiunile acestea sunt de cea mai mare însemnătate, fiind-că din ziua amintită registrele și conturile (notele) trebuie să fie purtate în coroane. Obligatorie va fi legea aceasta numai pentru bănci, institutele de bani și credit, căi ferate, societăți de navigațiune și alte societăți obligate la dare de seamă publică. Cu toate acestea nu încapă îndoială, că dela anul nou încolo și comercianții își vor purta registrele în coroane. ☉

*
Darea de pământ în Ungaria. „*Magyar gazdászati lapok*” aduce date interesante, s'ar pute dice înspăimântătoare, despre greutatea dărilor ce apasă pământul acestei țeri agricole. Numitele foi spun, că în Szentés (comitatul Ciongrad) se plătesc următoarele dări după un jugăr catastral 1960/1600 pământ de prima clasă: dare directă de stat 5 fl., dare suplimentară de venit 1 fl. 50 cr., arunc comunal 3 fl. 90 cr., dare de drumuri

1 fl. 50 cr., darea cultului 72 cr., dare de inundațiune 2 fl. 80 cr., dare de câștig clasa 2 pentru tatăl și un fiu 3 fl., darea comunală a acestui din urmă 2 fl. 67 cr., dispensare dela lucru comunal 20 cr., „Lecticale“ (o dare bisericască rom.-cat.) 4 fl. 55 cr., pentru pompieri 1 fl.; dacă țeranul mai are și o colibă, plătesce după ea cel puțin 1 fl. 76 cr. dare. Toate aceste douesprezece soiuri de dări fac suma rotundă de 28 fl. După-ce un pământ de mărimea amintită nu poate da un venit mai mare de 50 fl. rezultă, că peste jumătate din venit o înghit dările; unde rămâne resplata muncii și interesele capitalului investit? Astfel de stări ne mai auđite confirmă părerea, că nu numai reforma dărilor, ci reducerea lor se impune ca o chestiune ardentă.

*

Agiul pentru plăți de vamă, stabilit pe luna Iunie 1899 din partea ministrului de finanțe c. r. este de 20 %, Prin urmare paritatea va fi:

				Cursul	Parit. per fl. 100
la piese	à	franci	20 fl. 8—	aur 9·56 ⁵	fl. 119·58
”	”	marce	20 ” 9·88	” 11·81	” 119·54
”	”	coroane	20 ” 8·40	” 10·08	” 120—
Argint					” 120—

Piesele de 20 marce sunt deci cele mai rentabile pentru plata taxevamale.

⊙

*

Finanțele Ungariei. Situația financiară a statului ungar în cuartatul I al anului 1899, cât a ținut starea *ex lex*, presintă următoarele cifre: la *venite* fl. 109.748,712— față de fl. 114.134,705 din anul precedent, prin urmare s'a încassat *mai puțin* cu fl. 4.385,993—, și anume la dările directe mai puțin cu fl. 1.789,953— iar la competențe mai puțin cu fl. 973,289— O scădere mai mare a venitelor se arată la *dările de consum*, la cari au intrat cu fl. 979.950— *mai puțin* decât în același period al anului trecut. Deasemenea s'au încassat *mai puțin* cu fl. 2.092,651— la *taxele de monetizare*. O creștere oare-care, deși neînsemnată, se arată la *venitele căilor ferate* la cari s'au încassat în total fl. 21.918,400— *mai mult* decât în anul premergător cu fl. 784.600—. Suma *cheltuelilor* se urcă la fl. 138.604,125— cu fl. 5.062.776— *mai puțin* decât în cuartatul I al anului 1898, și anume s'a spesat *mai puțin* la *cheltuelile comune* cu fl. 3.209,991, la *regia tutunurilor* cu fl. 1.120,747— și la *monetărie* cu fl. 2.435,206—. *Mai mult* s'a cheltuit: cu *direcțiunile financiare* fl. 487,984—, la *poștă și telegraf* cu fl. 1.350,069— și în fine la *căile ferate* cu fl. 1.261,985—.

Tabela comparativă a cuartatului I 1898 și 1899 se presintă astfel:

	1899	1898
Venite . . .	fl. 109.748,712	fl. 114.134,705—
Cheltueli . .	„ 138.604,125	„ 143.666,901—
Plus la cheltueli	fl. 28.855,413	fl. 29.532,196—

Prin urmare în 1899 s'a cheltuit *mai puțin* decât în 1898 cu floreni: 676.783—

⊙

ÎNVĂȚĂMÎNTUL ECONOMIC.

Examenele de maturitate la școala comercială superioară din Brașov s'au ținut în 26 și 27 Iunie a. c. sub conducerea dlui protopop *V. Voina*, ca reprezentant al Consistoriului și în asistența d-lui *N. Putnoky*, comisar al ministeriului de instrucțiune și a d-lui *Francisc de Kóos*, comisar al ministeriului de comerț. Dintre 21 candidați s'au retras 3 inși din cauză de boală, 5 inși au fost avizați la repetiția întregului examen după un an, 3 inși la repetiția examenului scripturistic și verbal din câte două obiecte în Septembrie, 1 la repetiția examenului verbal dintr'un obiect în Septembrie, iar restul de 9 inși au reușit și anume: *V. Babi*, *G. Măciucă*, *I. Rebeș* și *E. Tișca* cu calculul bine; *I. Coleș*, *N. Crăciun*, *M. Grecu*, *E. Rusu* și *L. Silea* cu calculul *suficient*. *

✱

La școala agronomică din Cluj-Mănăstur se vor primi în curs. I 7 elevi. Părinții sau tutorii vor avea să îngrijască numai de îmbrăcăminte; în internat vor fi provăduți gratuit cu mâncare, locuință, luminat, încălzit, albituri de pat, spălat și în cas de boală cu medic și medicină. Rugărilor se vor adresa: direcțiunii institut. agron. ung. reg. (m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához Kolozs-Monostoron) până la 15 Iulie a. c. Condiții: petenții să fie născuți în Ardeal, din părinți săraci, să fie absolvat cel puțin 6 cl. gimn., reale ori civile, și să aibă 16 ani împliniți, fiind pe deplin sănătoși. Aceste se vor dovedi prin atestat de botez, medical, școlastic, de vaccinare, și de paupertate, vidimat de protopretorul resp. de căpitanul de poliție. Să se arate și starea părinților, ocupațiunea și locuința lor; apoi numărul, etatea și ocupațiunea fraților cum și că sunt orfani sau ba. *

Cursuri economice pentru învățători. Ministrul ung. de agricultură deschide în a. c. cursuri pentru calificarea învățătorilor la școlile economice de repetițiune, și anume: cursul I dela 1—28 Iulie, al doilea dela 3—30 Aug. Cel dintâi se va ține la școlile agronomice din 8 localități, al doilea în 12 localități, primindu-se pentru fiecare localitate câte 20 inv. și ajutându-se fie-care individ cu câte 50 fl. Rugărilor se trimit prin inspectorul reg. de școale ministrului de agricultură. *

Școale speciale de gornici (pădurari). În Ungaria sunt 4 școale speciale pentru gornicii de păduri, și anume la *Királyhalma*, u. p. Szabadka, la *Vadászerdő* lângă Timișoara, la *Liptó-Ujvár* și în Ardeal la *Görgény-Szt.-Imre*. Cursul instrucțiunii ține 2 ani și se începe în 1 Octombrie. Tinerii se primesc parte pe spesele statului, parte pe spesele proprii. Condițiunile de primire sunt următoarele: 1. Cei-ce voiesc a fi primiți trebuie să dovedească, că nu sunt mai tineri de 17 ani, nici trecuți de 35 ani; 2. că sunt sănătoși, viguroși și obicinuiți la muncă, că ved, aud și vorbesc bine; spre adevărarea acestei recerințe este de lipsă atestat dela un medic dela pădurile

erariale, dela unul de honveți sau dela unul comitatens. Înainte de a intra în institut, cei primiți se mai examinează odată cu toată strictetea de medicul școlii și dacă nu corespund întru toate recerînțelor, ori pătîmesc de o boală lipicioasă, care nu se poate ușor vindeca, nu se primesc; 3. să dovedească, că au absolvat școala elementară, respective sciu ceti, scie și socoti cele 4 operațiuni; 4. că au purtare morală bună; 5. că stau sub obligamentul militar? și această împrejurare să o dovedească prin atestat. Au să arate mai departe în rugare, că unde să li-se trimită rezoluțiunea. Cei-ce se primesc pe speșele proprii au să plătească 150 fl. pe an pentru întreținere și îmbrăcăminte. Această sumă se plătesce în 2 rate anticipative și părinții sau tutorii elevilor trebuie să producă un document dela notarul public reg., că plătirea o vor face punctual. Cei-ce vor fi primiți pe speșele statului, respective părinții sau tutorii acestora, încă trebuie să se oblige prin un document făcut tot de notarul public reg., că dacă vor părăsi de bună voie școala înainte de a absolve, sau dacă vor fi eliminați în urma rețelor purtări, au să plătească în timp de 6 săptămâni speșele, ce le-a făcut statul cu întreținerea lor, computându-se 150 fl. pe an. La intrarea în institut fie-care elev trebuie să ducă cu sine: 6 cămeși, 6 ismene, 10 părechi obiele sau ciorapi și o păreche de cizme noue. Cei-ce doresc să fie primiți în una din școlile numite trebuie să-și scie petițiunea cu mâna proprie și să o provadă cu toate documentele amintite, iar cei-ce doresc a fi primiți pe speșele statului trebuie să dovedească prin un atestat dela primăria comunală, că sunt săraci. Cei-ce sunt deja aplicați în serviciu de pădurari, sau la stat sau la privați, au să-și trimită rugările prin mijlocirea acestora. Terminul până-când rugările se primesc este 31 Iulie st. n. a. c. Ele se adresează ministrului nostru de agricultură în Budapeșta.

LITERATURA ECONOMICĂ.

Bibliografie.

Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune, de *Alfred Kormos*, traducere de *Constantin Popp*, funcționar de bancă. Acesta este titlul unei cărți, ce a apărut în zilele acestea în Tipografia archidieceșană din Sibiu, merită a servi de călăuz pentru conducătorii institutelor noastre de bani. Este tot așa de indiscutabilă importanța acestei lucrări pe cât este de naturală responsabilitatea, cu care e împreunată administrarea unei averi străine, cum este la bănci. De altă parte nu se poate nega, că tocmai la noi un număr mare de bănci s'a înființat în vederea necesității poporului, fără a se căuta, uneori fără a se găsi, bărbați chemați de *specialitate*.

Aceste considerațiuni au fost motivele principale, cari au determinat pe d-l Constantin Popp a ne da în bună traducere românească lucrarea d-lui Alfred Kormos, favorabil apreciată la timpul său de presa maghiară, și care credem că va întâmpina și la noi aceeași simpatică primire. Cartea se estinde pe 12 côle tipar 8° și are următorul cuprins:

Noțiunea societății pe acțiuni. — **Partea I. Organizațiunea direcțiunii.** 1. Caracterul direcțiunii, numărul și relațiunea de drept a membrilor de direcțiune. 2. Statorirea organizațiunii și sferei de competență a direcțiunii în statute. 3. Membrii de direcțiune suplentei.

4. Constituirea direcțiunii, dreptul de denumire al fondatorilor; alegerea membrilor de direcțiune prin adunarea generală. 5. Condițiunile recerute pentru funcționarea direcțiunii: a) Notificarea direcțiunii la tribunal. b) Legalizarea semnăturii membrilor de direcțiune. c) Înregistrarea facultății de firmare în registrul firmelor și publicarea acestei înregistrări. d) Urmările de drept provenite din întrelăsarea notificării. 6. Remunerațiunea membrilor de direcțiune. 7. Încetarea mandatului.

Partea II. Procedura direcțiunii și exercitarea dreptului reprezentativ al direcțiunii.

1. Firmarea. 2. Organizațiunea internă a direcțiunii. 3. Normativul direcțiunii. 4. Ședințele direcțiunii. Capabilitatea de conclud. 5. Protocolul ședințelor de direcțiune. 6. Comunicarea, publicarea, executarea și apelarea concludelor direcțiunii. 7. Organizarea întreprinderii. 8. Direcțiunea ca reprezentant al societății. a) Reprezentarea societății în fața judecătorilor. b) Reprezentarea societății în fața autorităților. c) Reprezentarea față de persoane private.

Partea III. Datorințele și drepturile direcțiunii.

1. Notificările obligate. a) Notificarea constituirii b) Subșternerea statutelor și modificărilor de statute. c) Subșternerea protocolului adunărilor generale. d) Subșternerea bilanțului anual. e) Notificarea relativă la înființarea și desființarea de filiale. f) Notificarea procuristului la tribunal. g) Notificarea urcării și reducerii capitalului social. h) Notificarea fuziunii. i) Notificarea disoluțiunii (licidațiunii). j) Notificarea concursului. 2. Datorințele direcțiunii cu privire la acțiuni. a) Evidența acțiunilor. b) Edarea acțiunilor interinale (Certificatul de acțiuni) și a acțiunilor originale. c) Procedura la încassarea ratelor de acțiuni, a intereselor de întârziere și la anularea acțiunilor. d) Esolvirea intereselor și a dividendelor. e) Transcrierea acțiunilor. f) Acuirarea și amanetarea acțiunilor proprii g) Urcarea capitalului social. h) Reducerea capitalului social. i) Anularea și prescripțiunea. 3. Agendele direcțiunii la adunările generale. a) Adunarea generală constituantă. b) Adunarea generală ordinară. c) Adunarea generală extraordinară. d) Rapoartele direcțiunii către adunarea generală. e) Aducerea și executarea concludelor adunării generale. f) Atăcarea concludelor adunării generale; conculsele ilegale. 4. Agendele direcțiunii cu privire la administrațiune, comptabilitate și controlă. a) Administrațiunea în genere. b) Manipulațiunea cassei. c) Despre obligământul de a purta registre comerciale. d) Compunerea bilanțului. e) Proiectul pentru distribuirea profitului. f) Examinarea bilanțului și proiectului pentru distribuirea profitului curat prin comitetul de supraveghiare și publicarea acelora. g) Obligământul de controlă al comitetului de supraveghiare. h) Obligământul direcțiunii relativ la existența unui comitet de supraveghiare capabil de conclud. i) Agendele direcțiunii în cazul unei revisiuni prin experti exmiși de tribunal. 5. Agendele direcțiunii în cas de disoluțiune, fusiune și concurs. a) Causele și scopul disoluțiunii; lucrările preparative. b) Deciderea disoluțiunii, alegerea licuidatorilor și publicarea disoluțiunii. c) Escontentarea creditorilor. d) Împărțirea restului de avere. e) Publicarea de conspecte. Licuidatorii și comitetul de supraveghiare. f) Păstrarea registrelor și scriptelor. g) Agendele direcțiunii în cas de fusiune. h) Agendele în cas de concurs. 6. Drepturile direcțiunii. Drepturile speciale ale direcțiunii. a) Dreptul garantat prin §-ul 188 al L. C. b) Dreptul de a cere absolutoriu. c) Dreptul de demisiune.

Partea IV. Responsabilitatea direcțiunii. 1. Responsabilitatea înainte de înregistrarea firmei. 2. Responsabilitatea după înregistrarea firmei a) Principiile fundamentale ale responsabilității legale. b) Responsabilitatea față de acționari. c) Responsabilitatea față de creditor. d) Casurile speciale de responsabilitate. 3. Imunitatea direcțiunii.

Partea V. Dispozițiuni speciale față de societățile pe acțiuni constituite în țeară străină. 1. Dispozițiuni generale. 2. Înregistrarea firmei și condițiunile aceleia. 3. Comptabilitatea și bilanțul. 4. Modificarea statutelor. 5. Responsabilitatea reprezentanților. 6. Stingerea firmei.

Partea VI. Amende și pedepse. 1. Natura amendelor și pedepselor; procedura penală. 2. Amendele de ordine. 3. Pedepse de ordine. a) Pedepsele pentru manipularea ilegală a acțiunilor. b) Pedepsele pentru notificări și publicațiuni false c) Pedepsele în cas de întrelăsări. d) Pedepsele în cas de procedură arbitrară. e) Pedepsele contra licuidatorilor. — *Pedepsele contra reprezentanților societăților externe pe acțiuni.* f) Câteva dispozițiuni penale ale legii industriale. — *Dări și competențe.*

Cartea este tradusă într'un stil pe cât se poate ușor la o lucrare de natura aceasta, unde se folosesc atâția termeni tehnici. Scrisă pe baza legii comerciale (art. de lege XXXVII din 1875) și a decisiunilor curiale posteroare, are o valoare practică nedisputabilă. Prețul publicațiunii este broș. fl. 1-50, față de originalul maghiar care costă fl. 2.— și se poate căpăta la traducător în Sibiu. O recomandăm cu toată căldura în atențiunea tuturor acelorora, cari fie ca membri în direcțiune, fie ca membri în comitetul de supraveghiere ori ca acționari stau în oare-ce legături cu vre-o societate pe acțiuni.

Reviste economice.

„**Economia Națională**“, revistă economică, statistică și financiară. Apare lunar în București. Fundator și director: *P. S. Aurelianu*; prim-redactor: *C. I. Băicoianu*. În anul curent, până acum, au apărut Nrii pe Ianuarie-Aprilie (1—4), având următorul sumar: Nr. 1: *C. Rădulescu-Motru*: Rolul social al filosofiei; *I. V. Radu*: Brevetele de invențiuni; *N. Filip*: Expoziția de animale din Iași; *Biron*: O pagină din istoria navigației române; *A. Diano*: Greva lucrătorilor tipografi din București; *Leonida Colescu*: Sistemul de impozite în România în epoca fanarioților; *L. C.*: Cronica parlamentară; Critice și referate: *C. I. Băicoianu*: Lucrările serviciului filoxerie și viticol până la finele anului 1895, de *G. Nicoleanu*; Bibliografii. — Nr. 2: *V. S. Moga*: Casa rurală și învățământul agricol la țeară; *Gr. Vulcănescu*: Iluminatul din punctul de vedere economic; *V. I. Radu*: Brevetele de invențiuni (urmare și fine); *Snagoveanu*: Câteva cuvinte asupra relațiilor noastre comerciale cu Austro-Ungaria; *C. R. Mircea*: Monopolizarea comerțului de petrol; *N. Filip*: Rassa boilor moldovenesci; *Emil Botea*: Desvoltarea căilor noastre ferate; *L. C.*: Cronica parlamentară. (Mișcarea țărănească, învățământul profesional, legea bugetară, legea falimentelor și convențiunea cu Germania pentru stabilirea unei comunicațiuni directe prin drum de fer, postă și telegraf între Berlin-București-Constanța-Constantinopol); Critice și referate: *Rad.*: Noțiuni de economia vitelor (ingrijirea, crescerea și îmbunătățirea animalelor), de *D. I. St. Furtună*; Cărți intrate pentru recenziune; Bibliografii. — Nr. 3: *L. Brentano*: Evoluțiunea dreptului succesoral englez cu privire la proprietatea funciară; *V. S. Moga*: Rolul societății naționale de agricultură; *N. E. Idieru*: Despre navigațiune. (Rolul istoric și economic al navigațiunii în viața popoarelor); *C. R. Gebleseu*: Cestiunea de orient este o cestiune economică; *C. Botea*: Congresul geologic internațional din Rusia în 1897 (conferință); *V. S. Moga*: Revistă agricolă și comercială; Critice și referate: *I. M.*: Statistica învățământului secundar public pe anul școlar 1897/8; Cărți intrate pentru recenziune; Bibliografii. — Nr. 4: *V. I. Radu*: Științe sociale, legi sociale; *N. E. Idieru*: Despre navigațiune (urmare); *C. R. Gebleseu*: Cestiunea de orient este o cestiune economică; *V. S. Moga*: Rolul societății naționale de agricultură; Revistă agricolă și comercială; Critice și referate: *V. S. Moga*: Împădurirea nisipurilor de pe domeniul Maglavit din județul Dolj, proprietatea bisericii Madona-Dudu din Craiova; Cărți intrate pentru recenziune; Bibliografii; Anunciuri. — Administratorul revistei e: *C. Chr. Stoianovici*. Pentru tot ce privesce redacția a se adresa la *D. C. I. Băicoianu*, București, str. Sf. Spiridon Nr. 31. bis. Revista se abonează: la Administrație, la toate biourourile postale din țeară și la principalele librării. Prețul de abonament pe an: pentru România 20 lei; pentru țeri străine 25 lei, pentru studenți, instuturi și învățători 12 lei. — Prețul unui Nr. lei 2.50.

Trageri la sorți.

Losuri de ale institutului de cred. fonc. austriac de 3% (3% oesterr. *Bodencredit-Anstalt Präm. Oblig.*) Emisiunea I din 1880. La tragerea de amortisare din 15 Maiu 1899 au ieșit la sorți următoarele 16 serii: 259 399 691 821 936 1174 2133 2471 2652 2939 3705 3798 3915 3918 3925 3973. Cele 1600 losuri cuprinse în aceste serii se vor rambursa cu câte fl. 100.— neto la 1 Decembre 1899, primind proprietarul un bilet

de premiu cu acelaș număr și serie, spre participare la proximele trageri de câștig. — În aceeași zi s'au tras cu *câștiguri mai mari* următoarele losuri:

Seria 220 Nr. 9 cu fl. 1000; Seria 1888 Nr. 21 cu fl. **45,000.**
 „ 1262 „ 41 „ „ 2000; „ 3902 „ 56 „ „ 1,000.

Rambursarea se face cu 1 Decembrie 1899, cu care și se sting interesele; iar losul prin plățirea premiului se amortisează.

Losuri de ale instit. de cr. fonc. aust. de 3° (oesterr. Bodencred.-Anstalt).
Em. II. din 1889. În 5 Maiu 1899 s'au tras în amortisare următoarele 8 serii: 1151 2028 2548 3569 3983 5837 6080 7972. Cele 400 titluri cuprinse în aceste serii se vor răscumpăra cu câte fl. 100— neto, estradându-se proprietarului un bilet de premiu cu numărul și seria titlului tras, cu care participă la toate tragerile de premii și la casă ca acest los nu va fi tras nici după sortarea tuturor numerilor, — se rambursează cu fl. 10—. La tragerea de premii au ieșit cu câștiguri mai mari următoarele losuri:

Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.
332	18	200	7403	10	200	4315	34	200	6719	39	1000
1218	4	50000	3123	9	1000	7833	45	2000	7265	49	200
1901	12	200	4274	1	200	5416	2	200			
1901	41	200	4315	1	200	6287	11	200			

Rambursarea se face cu 1 Februarie 1900, când interesele se sting și după plățirea premiului titlul se amortisează.

Losuri de stat ung. din a. 1870. (Ung. Prämien-Lose v. J. 1870). În 15 Maiu 1899 s'au tras următoarele 52 Serii: 206 386 439 468 501 553 574 961 1106 1145 1204 1279 1424 1464 1466 1558 1662 1984 2161 2368 2494 2499 2564 2720 2836 2862 2912 2937 3019 3209 3230 3785 3815 3917 3933 4022 4099 4168 4188 4197 4211 4223 4224 4476 4477 4910 4968 5197 5300 5439 5497 5892; dintre aceste serii cu câștiguri mai mari s'au tras următoarele losuri de rambursat la 15 Novembre 1899:

Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.
206	28	500	2862	26	500	3230	17	500	4223	50	1000
553	19	500	2862	49	120,000	3917	31	1000	4224	8	500
1558	20	1000	2937	30	500	4099	16	500	4477	19	500
1662	41	500	3019	19	12,000	4022	32	500	5300	17	500
1984	18	500	3209	4	500	4211	24	500	5892	3	500
2499	17	5000	3209	36	500	4223	44	500	5892	36	1000.
2720	9	500									

Losurile Jó-sziv. La tragerea din 15 Maiu 1899 s'au sortat următoarele cu câștiguri mai mari:

Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.
21	67	100	3048	91	25	4302	60	10	6140	40	25
174	72	500	3113	95	10	4460	52	10	6235	2	25
383	60	500	3158	72	10	4750	14	1000	6297	50	25
796	54	25	3158	79	10	4838	32	25	6482	55	25
891	17	10	3260	63	25	5575	45	25	6674	38	100
1201	58	25	3461	48	25	5660	99	15,000	6683	82	25
1238	87	10	3575	69	10	5660	35	10	7015	68	500
1618	14	25	3635	88	100	5664	28	1000	7262	32	25
1978	34	100	3740	85	100	5678	58	1000	7398	56	10
2670	37	10	3740	87	10	5723	73	25	7472	55	25
2798	35	25	4044	58	100	5797	24	10			
2889	42	100	4080	57	25	5896	88	10			
2964	27	10	4109	12	25	6106	1	25			

Rambursarea se face la 1 Iunie 1899. Spre amortisare s'au tras următoarele serii: 440/11 511/91 1111/51 1174/83 2203/35 3453/41 4362/79 4917/21 5010/7 6117/61.

Losurile hipotecare ung. de 4% d. a. 1884. (*4% Ung. Hypotheken-Lose*). În 15 Maiu 1899 s'au tras următoarele losuri cu câștiguri mai mari:

Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.
715	40	1000	1510	77	1000	3769	80	50,000
1416	20	1500	2124	53	1000	rambursabile la 15 August 1899. Obligațiunile ieșite la sorți se schimbă cu alte titluri cu aceleași serii și numere, cari participă la toate tragerile de premii. Spre amortisare s'au tras următoarele 14 serii: 158 184 654 855 1094 1572 1726 1787 2378 2555 2954 3244 3711 3996. Cele 1400 obligațiuni cuprinse în aceste 14 serii se vor rescumpăra cu câte fl. 100— la 15 August 1899 în schimbul biletelor de premii, cari vor participa la următoarele trageri de premii. — Proxima tragere la 15 Septembrie 1899.		

Losurile orașului Triest de 4½% din anul 1855. La 2 Iunie 1899 s'au tras următoarele cu câștiguri mai mari:

Nr.	fl. v. c.	Nr.	fl. v. c.	Nr.	fl. v. c.	Nr.	fl. v. c.
993	1000	6205	500	14119	1000	21378	150
1018	150	7070	200	14606	150	21404	200
1230	200	8290	150	15400	500	21938	150
2082	200	8543	200	15821	1000	22821	200
2110	150	8746	200	16432	1000	22853	500
3063	500	8763	200	17686	150	23474	150
5330	150	11,211	200	19001	200	23613	500
6084	20,000	12,860	150.				

Losuri de stat austr. din anul 1864. La tragerea din 2 Iunie 1899 au ieșit la sorți următoarele 45 serii: 51 86 157 229 356 390 575 869 898 935 1021 1355 1739 1884 1924 2003 2021 2086 2136 2166 2264 2295 2455 2486 2677 2679 2707 2722 2749 2753 2872 2889 2911 3060 3075 3179 3204 3349 3365 3381 3403 3485 3594 3619 3862. Dintre acestea s'au tras cu câștiguri mai mari următoarele losuri:

Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.	Seria	Nr.	fl. v. a.
86	55	400	1021	1	2000	2166	80	400	3075	7	400
86	94	400	1021	31	400	2295	72	400	3179	13	400
157	90	400	1021	72	400	2455	47	1000	3179	57	400
229	15	400	1739	19	400	2486	13	400	3204	40	400
229	22	400	1739	20	400	2486	47	400	3204	87	400
229	80	400	1739	54	400	2722	47	400	3349	24	400
356	64	400	1739	60	400	2722	59	400	3485	83	400
390	50	1000	1739	100	5000	2722	72	400	3594	7	400
575	54	400	1884	84	5000	2749	24	400	3594	26	400
575	55	400	1924	25	2000	2753	30	400	3594	47	20,000
575	96	1000	2021	56	400	2753	88	400	3862	35	400
869	17	400	2021	57	10,000	2872	12	150,000			
898	59	400	2166	36	400	2872	67	400			

Toate celelalte losuri cuprinse în seriile de sus fac câștigul cel mai mic de fl. 200— v. a. Rambursarea se va face la 1 Septembrie 1899. — Proxima tragere la 1 Decembrie 1899. Pe fie-care jumătate de los se vine ½ parte din câștigul losului întreg.

Losurile sârbesci (Tabac) de 10 franci. În 13 Maiu 1899 la tragerea premiilor au ieșit la sorți următoarele losuri cu câștiguri mai mari:

Seria	Nr.	franci	Seria	Nr.	franci	Seria	Nr.	franci	Seria	Nr.	franci
185	78	100	2026	40	50	4512	94	25,000	6468	67	50
202	36	100	3470	100	50	4714	36	50	6666	84	50
555	80	50	3528	78	50	5349	31	50	9492	80	50
1257	32	50	3853	41	50	5606	35	100	9925	97	50
1948	9	50	4188	32	250	5613	23	50			
1965	96	100	4402	43	50	6249	66	100			

Rambursarea se face la 14 Iunie 1899. Spre amortisare s'au tras următoarele 15 serii: 77 297 1245 1454 1581 2908 5162 5300 5540 6887 7824 8341 8499 8613 9801. Cele 1500 losuri cuprinse în aceste serii se rescumpără la 14 Iunie 1899 cu câte franci 13; iar cu-ponul de premii se restituie proprietarului cu îndreptățirea de a participa la proximele trageri de premii. Proxima tragere este la 13 Septembrie 1899.

Losuri „Buda“ de 40 fl. din anul 1859. La tragerea a 46-a din 15 Iunie 1899 au ieșit la sorți cu câștiguri mai mari următoarele:

Nr.	fl. v. a.	Nr.	fl. v. a.	Nr.	fl. v. a.	Nr.	fl. v. a.
2352	1000	10503	100	24788	200	37882	100
3790	100	10957	100	25023	100	39084	100
6039	100	11181	100	28763	20,000	42672	200
6303	100	12201	100	31494	100	45797	100
7291	100	12343	100	35143	200	47095	200
8543	100	20836	200	37278	100	49605	100
10204	100						

Amortisări: *Losuri de stat austr. din 1860:* Seria 56 Nr. 12 Cl. II; Seria 364 Nr. 15 Cl. II; Seria 5980 Nr. 11 Cl. I și II; Seria 6540 Nr. 7 Cl. V. Seria 7108 Nr. 15 Cl. II; Seria 7628 Nr. 9 Cl. I; Seria 7800 Nr. 3 Cl. V; Seria 10504 Nr. 17 Cl. II; Seria 10608 Nr. 12 Cl. II.

Losuri de stat austr. din 1864: Seria 1548 Nr. 27 Cl. I. Seria 3100 Nr. 39 Cl. I. de fl. 50.

Losuri de stat austr. din 1854: Seria 168 Nr. 33.

Losuri hipotecare ung. de 4% din 1884: Seria 1809 Nr. 14 și Seria 1310 Nr. 47.

Losuri Rudolf: Seria 2544 Nr. 35.

Losuri Crucea roșie austriacă: Seria 695 Nr. 1.

Losuri de stat din 1864: Seria 1343 Nr. 62 per fl. 100; Seria 2794 Nr. 1 Cl. I și II; Seria 2854 Nr. 77 Cl. I și II.

Losuri com. Viena: Seria 464 Nr. 65.

Losul Salm: Nr. 82761.

Losuri de ale instit. de credit fonc. austr. de 3% (Boden-Los) din 1880: Seria 2532 Nr. 15.

Losuri Credit: Seria 1114 Nr. 34 și Seria 3186 Nr. 14.

Rentă austr. de 4% în aur: Nr. 112424 și 112425 per fl. 200.

Renta austriacă aur de 4%: Nr. 36895 per fl. 200.

Rentă comună austr. arg. de 4.2%: Nr. 13505 50975 107290 163513 478821 per fl. 100; Nr. 12508 per fl. 50.

Rentă ung. de 4% aur: Lit. A: Nr. 66303, 66311.

Scrisuri fonc. de 4% de ale băncii Comerciale ung. din Pesta: à coroane 1000 Nr. 7772 și à cor. 2000 Nr. 11592.

Prioritățile c. fer. de sud: Seria K 213035, 213038, Seria S Nr. 1275809, 1276750, 1282311, 1282315, 1282475, 1282476.

Cupoane stinse. *Datoria publică turcească.* Consiliul de administrațiune al dato-riilor de stat otomane cu data de 27 Maiu 1899 aduce la cunoștința publică, că conform §. 5 Art. V. al decretului imperial din 8/20 Decembre 1881, toate cupoanele rentelor de stat turcesci, cari în decurs de șase ani nu s'au prezentat spre rescumpărare, sunt a se privi de stinse. Prin urmare cupoanele cu Nr. 20 din 1/13 Septembrie 1893, dacă nu se vor presenta spre rambursare până la 12 Septembrie 1899, se sting.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul efectelor mai căutate pentru plasări și rentabilitatea lor.

Prescurtări: arg. = argint. austr. = austriac. B. = Bancă. B. B. = bilet de bancă (Banenotă).
 C. = coroane. C. F. = Cale Ferată. com. = comunal. C. de p. = Casă de păstrare. Cr. = Credit.
 d. = din. em. = emisiune. fonc. = fonciar. hip. = hipotecară. Impr. = Imprumut. L. = Los.
 Ln. = Lei noi. Obl. = Obligațiuni. pr. = premii. sc. = scutit de impozite. Ser. = Scrisuri.
 St. = Stat. ung. = ungară. *) cu subtragere de 2% dare per cupon.

Budapesta		Do- bândă	Numirea valorilor	Scadența cupoanelor	Viena		Renta- bilitatea
20 Iunie 1899	3 Iulie 1899				20 Iunie 1899	3 Iulie 1899	
Se vinde		0/0			Se vinde		3 Iulie 1899
			I. Efecte publice.				0/0
100.50	100.50	4 ³ / ₁₀	Renta comună austr. ung. (hârtie)	Mai, Nov.	100.45	100.55	4.18
100.30	100.50	4 ³ / ₁₀	dto dto	Febr., Aug.	100.25	100.55	4.18
100.30	100.30	4 ³ / ₁₀	dto dto (arg.)	Ian., Iul.	100.30	100.45	4.18
100.30	100.30	4 ³ / ₁₀	dto dto	Apr., Oct.	100.30	100.45	4.18
119.75	119.75	4	Renta austr. (aur) sc.	dto	119.55	119.55	3.99
100.65	100.50	4	dto. dto. (coroane) sc.	Mart., Sept	100.30	100.80	3.98
119.50	119.50	4	dto. ung. (aur) sc.	Ian., Iul.	119.30	119.40	4.04
96.90	96.90	4	dto. dto. (coroane) sc.	Iun., Dec.	96.25	96.25	4.12
102.—	102.—	4 ¹ / ₂	Impr. C. F. ung. (arg.) d. 1889	Ian., Iul.	101.	101.25	4.44
120.50	120.50	4 ¹ / ₂	dto. (aur) sc.	Febr., Aug.	120.60	120.90	4.46
101.25	101.50	4 ¹ / ₂	Obl. de Regalii ung. sc.	Ian., Iul.	101.30	100.90	4.43
101.—	102.—	4 ¹ / ₂	dto croato-slav. sc.	dto	101.—	100.70	4.46
97.75	97.75	4	Bonuri rurale dto. sc.	dto	96.25	97.25	4.11
96.—	96.50	4	dto ung. sc.	dto	96.—	95.50	4.18
—	—	4	Impr. orașului Viena d. 1894 *)	Mart., Sept.	96.75	96.75	4.08
—	—	4	dto dto d. 1898 *)	Ian., Iul.	99.—	99.25	4.—
—	—	6	dto C. F. de st. bulg. d. 1889	Apr., Oct.	110.25	110.50	5.46
111.50	110.25	6	dto (hip.) C. F. de st. bulg. d. 1892	Ian., Iul.	109.80	110.30	5.45
			II. Scrisuri fonciare.				
—	—	4	Instit. de Cred. fonciar austr. (Oestr. B.-Cr. A.) *)	Apr., Oct.	98.25	98.15	3.99
—	—	4	B. centr. austr. de Cr. fonc. (Oestr. Centr. Boden-Cr. B.)	Ian., Iul.	100.50	100.40	3.98
—	—	4 ¹ / ₂	dto dto B. B.	Apr., Oct.	101.60	101.25	4.43
101.—	101.—	4 ¹ / ₂	B. com. B.-Pesta	Febr., Aug.	100.50	100.50	4.49
98.25	98.75	4	dto dto C.	dto	98.25	98.25	4.03
104.50	104.50	4 ¹ / ₂	dto dto (Obl. c. 10% pr.) B. B.	Apr., Oct.	104.50	104.50	4.31
99.50	99.50	4	dto dto (5% pr.) C.	dto	99.50	99.25	4.03
101.20	101.20	4	Banca austro-ungară B. B.	dto	101.20	101.20	3.95
102.—	102.—	5	„Albina“ Sibiiu C.	dto	—	—	4.90
102.—	102.—	5	dto B. B.	Ian., Iul.	—	—	4.90
101.25	101.25	4 ¹ / ₂	Cassa de păstrare (Allg. Sparkassa) Sibiiu em. IV C.	Mart., Sept.	101.—	101.—	4.44
101.—	101.—	4 ¹ / ₂	Inst. de Cred fonc. (Bod. Cr.-Anst.) Sibiiu em. VI C.	dto	101.—	101.—	4.45
101.—	101.25	4 ¹ / ₂	I Cassă de pastrare a capit. Bpesta (I. BP. föv. tak. pénztr.) B. B.	Mai, Nov.	101.—	101.—	4.44
101.25	101.25	4 ¹ / ₂	Cassa de p. regnic. ung. centr. Bpesta (M. orsz. közp. tak. pztr.) B. B.	Febr., Aug.	101.—	101.—	4.44
101.25	101.25	4 ¹ / ₂	B. hip. centr. a C. dep. ung. (Tak. pztr. közp. jelzálog B.) em. IV, V. B. B.	Mart., Sept.	101.—	101.—	4.44
98.75	98.75	4	Instit. de Cred. fonciar ung. (Magy. földhit. int.)	dto	98.—	98.—	4.06

Budapesta		Do- bănda	Numirea valorilor	Căştigul minimal	Viena	
20 Iunie 1899	3 Iulie 1899				20 Iunie 1899	3 Iulie 1899
Se vinde		‰	III. Losuri.		Se vinde	
173.50	169.—	4	L. de St. din 1854 à fl. 250 v. c. 20‰ contrib. à fl. 100	304.—	172.50	169.—
140.50	140.—	5	L. de St. din 1860 à fl. 500 v. a. 20‰ contrib. à fl. 100	580.—	140.—	139.50
157.75	158.—	5	L. de St. din 1860 à fl. 100 v. a. 20‰ contrib.	116.—	157.50	157.50
196.—	195.50	—	L. de St. din 1864 à fl. 100 v. a. .	180.—	194.15	196.—
196.—	195.50	—	dto dto à fl. 50 v. a. .	90.—	196.15	196.—
162.—	161.60	—	L. de St. ung. de fl. 100	155.81	161.75	161.—
80.50	80.50	—	dto de fl. 50	77.87	80.50	80.50
139.25	139.25	4	L. „Tisa“	120.—	139.25	139.—
7.60	7.70	—	L. Basilica din Budapesta supr. timb.	6.—	7.60	7.60
4.10	4.20	—	L. Jó-sziv supra timbrate.	2.—	—	—
204.50	—	—	L. Credit de fl. 100	180.—	203.—	199.—
—	—	—	L. Clary de fl. 40	58.—	68.50	68.—
—	—	4	L. pentru navig. dunăreană de fl. 100	105.—	170.—	—
—	—	5	L. pentru regul. Dunării de fl. 100	100.—	130.50	129.75
—	—	—	L. Innsbruck de fl. 20	28.—	31.—	30.75
—	—	—	L. Krakau de fl. 20	28.—	27.50	27.—
—	—	3	L. de ale Inst. de Cr. fonc. austr. (Oest. Boden-Cr. Anst.) din 1880*)	100.—	120.70	120.75
—	—	3	L. de ale Inst. de Cr. fonc. austr. (Oest. Boden-Cr. Anst.) din 1889*)	100.—	118.25	118.25
66.—	66.—	—	L. „Buda“ de fl. 40 supra timbrate	62.50	—	—
65.50	65.50	—	L. „Pálffy“ dto	58.—	65.75	65.75
—	—	—	L. „Rudolf“ de fl. 10	11.60	28.—	28.—
21.25	21.50	—	L. Crucea roşie austr. de fl. 10 .	12.40	21.30	21.30
11.75	11.75	—	dto ung. de fl. 5	6.50	11.80	10.80
11.50	11.50	—	dto italiană Lire 10	—	—	—
—	—	—	L. „Salm“ de fl. 40	58.—	87.—	87.—
—	—	—	L. Salzburg de fl. 20	28.—	29.—	29.—
—	—	—	L. St. Genois de fl. 40	62.25	84.75	84.25
—	—	—	L. Stanislau de fl. 20	24.—	—	—
—	—	4½/₂	L. „Triest“ de fl. 100*)	105.—	—	—
—	—	4	” de fl. 50*)	50.—	72.—	72.—
121.50	122.75	4	Scr. fonc. cu pr. ale B. hip. ung. (Magy. jelz. hit. B.) à fl. 100 .	100.—	123.—	122.—
—	—	—	L. Waldstein à fl. 20	20.50	64.—	64.—
185.—	—	—	L. com. Viena din a. 1874 de fl. 100	140.—	185.—	180.—
			IV. Valute.			
5.74	5.74	—	Galbini c. r. monetă	—	5.70	5.70
5.71	5.71	—	” ferecaţi	—	5.69	5.69
9.59	9.60	—	Napolend'or (20 franci sau 8 fl. v. a.)	—	9.56 ⁵	9.56 ⁵
11.82	11.82	—	20 Marce aur	—	11.82	11.82
—	—	—	Lira otomană aur	—	—	—
59.15	59.10	—	Bancnote germane (100 Marce) .	—	59.02 ⁵	59.05
47.95	44.80	—	” franceze (100 franci) . . .	—	47.87 ⁵	47.82 ⁵
128.25	128.—	—	Ruble hârtie (100 Ro.)	—	127.63 ⁵	127.37
—	—	—	Sovereignes	—	12.06	12.06

Etalonul de interes al bancei austro-ung. din 3 Iulie 1899: La cambii 4½/₂‰, Lombard pe rente și scrisuri fonciare de ale băncii 5‰, pe alte efecte 5½/₂‰.

Discont privat: cu scadențe de 3 luni 4½/₁₆—4½/₈‰, cu scadențe mai lungi 4½/₈—5½/₄‰.

Bursa de efecte din București.

Valori	Do- bândă	Scadinta cupoanelor	Cursul din		Renta- bilitatea
			20 Iunie 1899	3 Iulie 1899	
Renta rom. amort.	5	Apr., Oct.	100.75	100.75	4.91
" " Impr. 1892	5	Ian., Iul.	102.75	102.75	4.86
" " " 1893	5	dto	102.75	102.75	4.86
" " " 1894	4	Apr., Oct.	—	—	—
" " " de 32 ¹ / ₄ mil.	4	Ian., Iul.	92.—	92.—	4.32
" " " " 50 "	4	dto	93.—	93.—	4.30
" " " " 274 " 1890	4	dto	93.25	93.25	4.30
" " " " 45 " 1891	4	dto	—	—	—
" " " " 120 " 1894	4	dto	—	—	—
" " " " 90 " 1896	4	dto	—	—	—
" " C. F. R. conv. Schuldversch.	5	Mai, Nov.	—	—	—
Obl. com. Bucuresti 1896	4 ¹ / ₂	Ian., Iul.	—	—	—
" " " 1898	4 ¹ / ₂	Mar., Sept.	—	—	—
Ser. fonc. rurale	5	Ian., Iul.	—	—	—
" " " " "	5	dto	100.—	100.75	4.94
" " " " "	4	dto	89.25	87.75	4.55
" " " " "	5	dto	96.75	97.25	5.17
" " " " "	5	dto	92.50	92.75	5.41
Acțiuni.	ultima divid.	Capital vărsat			Nomi- nal
B. Română	L. n. 12.81	L. n. 150.—	—	—	L. n. 500.—
B. Națională	112.—	intreg	2640.—	2635.—	500.—
B. Agricolă	23.—	375.—	372.—	366	500.—
B. de Escompt	20.—	intreg	338.50	336.	200.—
B. Dacia-Română	35.—	"	439.50	443	200.—
B. Națion. de asigurare	32.—	"	469	465.	546.—
Soc. de basalt artificial	27.50	"	—	—	250.—
" Rom. de construcții	—	"	90.	87	200.—
" de furnituri militare	30.—	"	—	—	500.—
" română de tramw.	45.—	"	1100.—	—	200.—

Etalonul de interese la B. Naț. rom. din 3 Iulie 1899: Escompt 5%, Lombard 6%.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 3 Iulie 1899.

Grâne de	Calitatea per Hectol.	Prețul pro 100 Chilogr.		Calitatea per Hectol.	Prețul per 100 Chilogr.		Grâne	Specia	Calitatea per Hectolitru	Prețul per 100 Chilogr.	
		dela	până la		dela	până la				dela	până la
Bănat	76	fl. 9.35	fl. 9.35	77	fl. 9.35	fl. 9.45	Secară	Prima	70—72	7.05	7.15
dto	78	9.45	9.50	79	9.50	9.66	dto	Secunda	—	6.90	7.—
dto	80	9.70	9.80	81	—	—	Orz	Nutreț	60—62	6.15	6.35
Tisa	76	9.50	9.60	77	9.65	9.70	dto	de povarnă	62—64	—	—
dto	78	9.70	9.75	79	9.75	9.85	dto	de bere	64—66	6.50	7.—
dto	80	9.85	9.95	81	—	—	Ovės	—	39—41	5.50	6.—
Pesta	76	9.35	9.45	77	9.50	9.60	Porumb	Bănățan	—	4.50	4.60
dto	78	9.60	9.65	79	9.65	9.75	dto	Diferit	—	5.—	5.25
dto	80	9.75	9.85	81	—	—	Rapiță	—	—	12.—	12.25
Alba reg.	76	9.50	9.60	77	9.65	9.75	Meiu	—	—	—	—
dto	78	9.75	9.80	79	9.80	9.85					
dto	80	9.80	9.90	81	—	—					
Bacica	76	9.45	9.50	77	9.50	9.65					
dto	78	—	—	79	—	—					
dto	80	—	—	81	—	—					
România tr. v.	76	—	—	77	—	—					
dto	78	—	—	79	—	—					
dto	80	—	—	81	—	—					
Sêrbia tr.	78	—	—	79	—	—					
dto	80	—	—	81	—	—					
Bulgaria tr. v.	80	—	—	81	—	—					
							Diverse produse	Specia		Prețul per 100 Chilogr. se cump. fl. se vinde fl.	
							Untură de porc	de B-Pesta	49.—	49.50	
							Slănină (Clisă)	de B-Pesta (albă)	43.50	44.—	
							dto	afumată	45.—	46.—	
							Prune	bosniace 1898	12.50	13.—	
							dto	sêrbesci 1898	14.75	15.25	
							Magiun (lic.d.pr.)	slavon	—	—	
							dto	sêrbesc	14.75	15.—	

